

जिल्ला जनस्वास्थ्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना,
मकवानपुर २०८३

Public Health Emergency Preparedness and Response Plan,
Makawanpur 2083

बागमती प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय
जनस्वास्थ्य कार्यालय मकवानपुर

जिल्ला जनस्वास्थ्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, मकवानपुर २०८३

विषयसूची

भाग - १	४
१.१ जिल्ला परिचय	४
१.२ भौगोलिक अवस्थिति	५
१.३ हावापानी, जलवायु तथा तापक्रम.....	५
भाग २ —.....	९
जिल्लाको प्रकोप स्थिति तथा आकस्मिकताको योजना सम्बन्धी जानकारी	९
२.१ पृष्ठभूमी.....	९
२.२. जिल्ला स्तरीय स्वास्थ्य आपत्कालिन तथा विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजनाका उद्देश्य.....	१०
२.३.१ मौजुदा दस्तावेजहरूको पुनरावलोकन.....	१०
२.३.२ कार्यशाला गोष्ठी.....	११
२.४.२ विपद् जोखिम विश्लेषण	१२
२. भौतिक सुविधाहरूबारे विश्लेषण.....	१७
भाग ३	१९
क्षमता विश्लेषण.....	१९
३.१ जिल्लाको स्वास्थ्य सेवाको सञ्जाल.....	१९
३.२ जिल्ला तथा स्थानिय स्तर द्रुत प्रतिकार्य टोली तथा समितिहरू को विवरण (RRT and RRC Team)	२०
३.३ जिल्ला सदरमुकामबाट जिल्लाको विभिन्न स्थानमा पुग्न सकिने दूरी	२१
४	२१
३.४ जिल्लामा रहेका एम्बुलेन्स सेवाहरूको विवरण:	२२
३.५ जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय अन्तरगत स्वास्थ्य संस्थाहरूको भौगोलिक स्थिति.....	२२

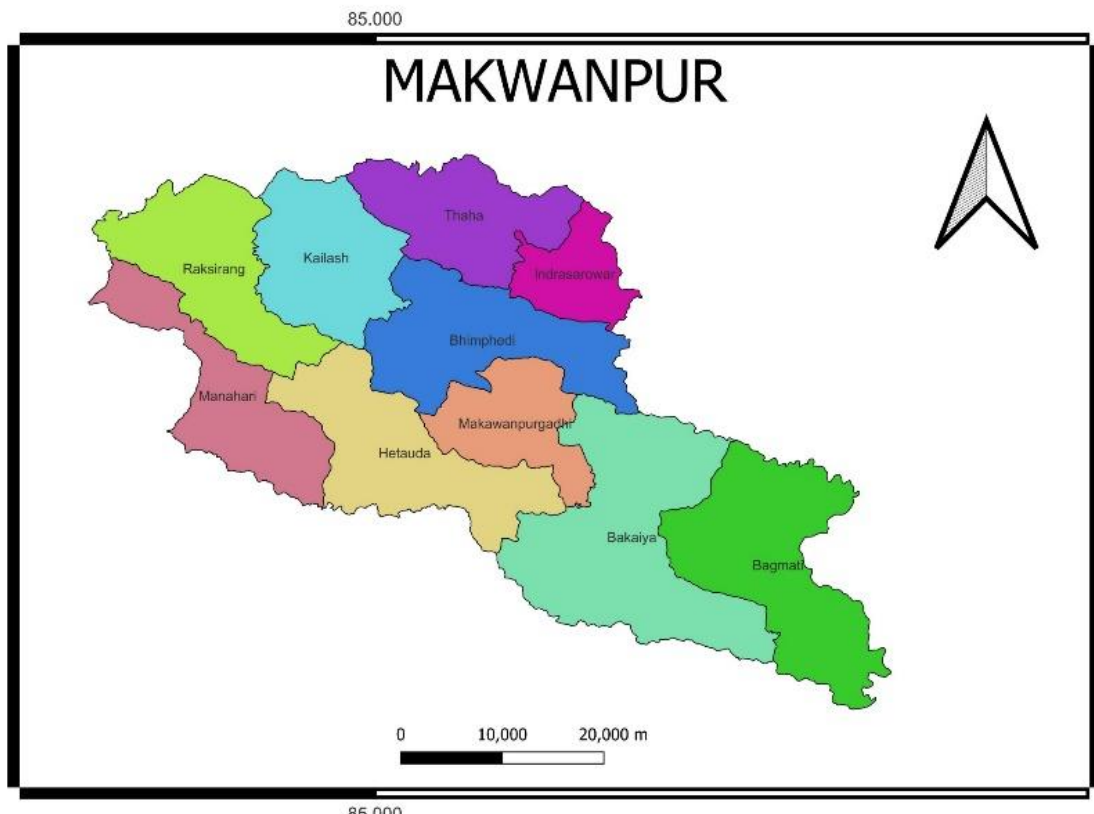
३.६ जिल्लाका विपद सहकार्य गर्न सक्ने विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी संघ —संस्थाहरू समितिहरू/ र तिनीहरूकोविद्यमान क्षमता विवरण.....	२२
३.७ स्थानिय तहका स्वास्थ्य शाखा प्रमुखहरूको नाम तथा सम्पर्क न.....	२४
भाग ४ -.....	२५
४ क्षेत्रगत रूपमा १.तयारी र प्रतिकार्यका कार्ययोजनाहरू	२५
४आपतकालिन अवस्था र महामारीको लागि चाहिने आपूर्ती व्यवस्थापन २.	३८
भाग — ५ भूमिका तथा जिम्मेवारीहरू)Roles and Responsibilities).....	४३
५.१.विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा ब्यबस्थापन ऐन	४३
५.ब्यबस्थापन ईकाई स्वास्थ्य आपतकालीन तथा विपद २.	४३
५.४ जिल्ला स्तरिय द्रुत प्रतिकार्य टोली)District Rapid Response Team(.....	४४
५आपतकालीन चिकित्सा टोली ५. (Emergency Medical Team).....	४४
५.६ जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र)DEOC(.....	४५
५.७ अस्पतालहरू(निजी र सरकारी)	४५
भाग — ६ समन्वय र सञ्चारश्रोत परिचालन तथा अनुगमन) Coordination and Communication, Resource mobilization and monitoring(.....	४७
समन्वय र सञ्चार संयन्त्र) Coordination and Communication Mechanism(.....	४७
६.४ जिल्ला स्तरमा श्रोत तथा वित्तीय परिचालन)Financial and Resource mobilization at District Level(.....	४८
६.५ संघिय तथा प्रादेशिक आपतकालिन राहत सहयोग.....	४८
६.६ विपद्को समयमा अन्तर — जिल्ला सहायता.....	४९
६.७ अनुगमनका संयन्त्र र त्यसका सूचकहरू.....	४९
अनुसूचीहरू:	Error! Bookmark not defined.

भाग - १

१.१ जिल्ला परिचय

मकवानपुर जिल्ला बागमती प्रदेशमा पर्दछ। यातायात र आधारभूत पूर्वाधार विकासको हिसाबले यो औद्योगिक जिल्लाको रूपमा पनि चिनिन्छ। २४२६ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफलमा फैलिएको मकवानपुर पूर्वबाट सांघुरो हुँदै पश्चिम तर्फ बेलुन फुले जस्तै फुकेको छ। यस जिल्लाले नेपालको कूल क्षेत्रफलको १.६% भूभाग ओगटेको छ। नेपालको पहिलो लोकपथ, त्रिभुवन लोकपथको निर्माणले राजधानीलाई देशको अन्य भूभागसँग जोड्ने एक मात्र द्वारको रूपमा पनि यो जिल्ला चिनिन्छ। पूर्वमा ललितपुर, काभ्रेपलाञ्चोक र सिन्धुली, पश्चिममा चितवन, उत्तरमा धादिङ र काठमाण्डौ तथा दक्षिणमा बारा, पर्सा र रौतहट गरी ९ जिल्लासँग मकवानपुरको सिमाना जोडिएको छ। इतिहासमा उल्लेख भए अनुसार यस जिल्लामा मुकुन्द सेन नामका राजा थिए। यस क्षेत्रको नाम मुकुन्दपुर रहयो र पछि यस ठाँउको नाम मकवानपुर भयो। यो जिल्लामा तामाङ्ग जातिको धेरै बाहुल्यता रहेको छ।

• जिल्लाको नक्सा

राजनैतिक विभाजन

प्रदेश:- बागमती

जिल्ला:- मकवानपुर

सदरमुकाम:- हेटौडा

संघीय निर्वाचन क्षेत्र संख्या: २

प्रादेशिक निर्वाचन क्षेत्र संख्या: ४

उप-महानगरजिल्ला : १

नगरपालिका : १

गाँउपालिका: ८

१.२ भौगोलिक अवस्थिति

अक्षांश: - २७°१०"-२७°४०" उत्तरी अक्षांश

देशान्तर: - ८४°४१"-८५°३१" सम्म पूर्वी देशान्तर

क्षेत्रफल: - २४२६ वर्ग कि.मि

पूर्व पश्चिम सरदर लम्बाइ: - ८२ किमि

उत्तर दक्षिण सरदर लम्बाइ: - ५५ किमि

उचाई : १६६ मिटर देखि २५८४ मिटर

सिमाना: पूर्व काभ्रे र सिन्धुली जिल्ला, पश्चिम चितवन र धादिङ जिल्ला, उत्तर काठमाडौं र ललितपुर जिल्ला, दक्षिण पर्सा, बारा र रौतहट जिल्ला रहेको छ ।

पहाडी शृङ्खला: उत्तरी भाग पूर्वपश्चिम फैलिएको महाभारत र दक्षिणी भागमा चुरे (शिवालिक)

भौगोलिक रूपमा विभाजन: मध्य पहाड र भित्री मधेस

पहाडी भुभाग: ७५ प्रतिशत

समथर भुभाग: २५ प्रतिशत

भौगोलिक बनावट: प्रकोपका दृष्टिकोणबाट अति संवेदनशील

जम्मा नदी तथा खोला संख्या: १२५

१.३ हावापानी, जलवायु तथा तापक्रम

उष्ण मौसमी जलवायु: - १००० देखि ३३०० फिटसम्म

अर्धोष्ण मौसमी जलवायु: - ३३०० देखि ६६०० फिटसम्म

जिल्ला जनस्वास्थ्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, मकवानपुर २०८३

शीतोष्ण मौसमी जलवायु: - ६४०० देखि ९८०० फिटसम्म
तापक्रम: अधिकतम ३७ डिग्री से. न्यूनतम: २.७ डिग्री से.
औषत वर्षा: अधिकतम वार्षिक २५३५ मिलिलिटर

१.४ जनसंख्या: (महिला पुरुष, स्थानीय तहगत जनसंख्या, उमेर अनुसार २०७८ को जनगणनाअनुसार)

- कुल जनसंख्या: ४,६६,०७३
पुरुष २,३३,८१६ (५०.२०%)
महिला: २,३२,२५७ (४९.८०%)
- घरधुरी संख्या : १,०५,७९२
- जनसंख्या वृद्धिदर: ०.९९%
- ग्रामीण जनसंख्या: ४९.३७%
- शहरी जनसंख्या: ५०.६३%
- औषत साक्षरता: ७७.८२% (पुरुष ८४% र महिला ७१.६३%)

तालिका १: मकवानपुर जिल्लाको जनसंख्या

क्र. सं.	स्थानीय तहको नाम	घरधुरी संख्या	जनसंख्या		
			पुरुष	महिला	जम्मा
१	बागमती गाउँपालिका	६४६०	१४९१०	१५५१५	३०४२५
२	बकैया गाउँपालिका	८९१३	२००५८	२०८४९	४०९०७
३	भिमफेदी गाउँपालिका	५०८५	१०६८३	१०८३३	२१५१६
४	हेटौंडा उप महानगरपालिका	४६५६६	९५६७८	९७८९८	१९३५७६
५	इन्द्रसरोवर गाउँपालिका	३४०३	६६१७	६९१७	१३५३४
६	कैलास गाउँपालिका	४३९१	१११२२	१०७३४	२१८५६
७	मकवानपुरढी गाउँपालिका	५२८५	१२२७३	१२१८८	२४४६१
८	मनहरी गाउँपालिका	१०७२४	२३३९५	२३९५८	४७३५३
९	राक्सिराङ्ग गाउँपालिका	५०४४	१३२०१	१२७९५	२५९९६
१०	थाहा नगरपालिका	९७४९	१९१३१	१९७३९	३८८७०
११	संस्थागत	१७२	६७४८	८३१	७५७९
	जम्मा	१०५७९२	२३०५	२३२२५७	४६६०७३

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

तालिका २: मकवानपुर जिल्लाको लक्षित जनसंख्या

स्थानीय तह	कुल जनसंख्या	कुल अपेक्षित जीवित जन्म	०-२३ महिना	६-२३ माहिना	६-५९ महिना	०-१४ वर्ष	१०- १९ वर्ष	१५- ४९ वर्ष	कुल अपेक्षित त गर्भाव स्था
इन्द्रसरोवर गाउँपालिका	१२९४७	१४१	१४१	२०१	६४८	२७० ३	२२० ६	२७९ ५	१६५
थाहा नगरपालिका	३८६१८	४४६	४४६	६२९	१९८९	८२८ ८	६८८ ३	८५० ४	५२६
कैलाश गाउँपालिका	२१२३५	३५२	३५२	४९६	१५०६	५७८ ९	४५३ ०	४३२ ६	४१४
राक्सिराङ गाउँपालिका	२५४१५	४२५	४२५	५९९	१९१३	७५१ ८	५५२ ४	५१५ ०	५०१
मनहरी गाउँपालिका	४६५३७	६५३	६५२	९३०	३००३	११९ ६०	८८१ ९	१०३ ८३	७७१
हेटौडा उपमहानगरपालिका	२००३२ ४	२१९७	२१९०	३१२ २	१०२३ ०	४२७ ८३	३३१ ५१	४७४ १२	२५८ ८
भीमफेदी गाउँपालिका	२१८९६	२८१	२८१	४००	१२६८	४८५ ३	३६४ ६	४५९ ७	३३१
मकवानपुरगढी गाउँपालिका	२३८७८	३३७	३३७	४७८	१५०८	५८३ ७	४२९ ०	५१२ ६	३९८
बकैया गाउँपालिका	३९४४४	५८६	५८६	८३२	२६३१	१०४ १५	८०७ ८	८५८ ३	६९१
बागमती गाउँपालिका	२९५१४	४४८	४४८	६३०	१९६१	७४६ ६	५८४ ३	६४७ ८	५२८
जिल्ला जम्मा	४५९८० ८	५८६६	५८५८	८३१ ७	२६६५ ७	१०७ ६१२	८२९ ७०	१०३ ३५४	६९१ ३

स्रोत: DHIS-2

१.५ मुख्य नदीहरू:- राप्ति ,बकैया ,बागमती ,मनहरी ,कर्ना, सिमात,सामरी र लोथर

१.६ जिल्लाको भौगोलिक अवस्था:

मकवानपुर जिल्ला पूर्व पश्चिम लम्बिएर रहेको छ। पूर्व साघुरो हुँदै पश्चिम तर्फ बेलुन फुलेझै फुकेको आकारमा छ। यो जिल्ला मध्य पहाडी जिल्ला हो। यो जिल्ला मध्य पहाडी जिल्ला हो। यहाँको ७५५ भू-भाग पहाडले ढाकेको छ। शिशिर याममा हिउँ पर्ने २५८४ मिटरको उच्च भू-भाग- दामन गाविसको सिमभन्ज्याङ्ग हो भने दक्षिणतर्फ समुद्री सतहको १६६ मिटर सम्मको होचो भू-भाग(राईगाउँ गाविसको हात्तीढुङ्गा रहेको छ। मकवानपुर जिल्ला विभिन्न जात जाति तथा सांस्कृतिक विविधताको साथै हिउँपर्ने पहाडी क्षेत्रदेखि समथर मैदानसम्म भएको यस जिल्ला जैविक विविधताको दृष्टिले पनि अन्यन्तै धनी रहेको छ ।

भाग -२

जिल्लाको प्रकोप स्थिति तथा आकस्मिकताको योजना सम्बन्धी जानकारी

२.१ पृष्ठभूमी

प्राकृतिक र गैर प्राकृतिक कारणहरूबाट सृजना भई धनजनको क्षति गर्नुका साथै मानव जीवनयापनका क्रियाकलापहरू र वातावरणमा प्रतिकूल असर पार्ने आकस्मिक अवस्था नै विपद् हो जसलाई समयमै व्यवस्थापन गर्न सकिएमा यसबाट हुनसक्ने ठूलो धनजनको क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न सकिन्छ । नेपाल प्रकोपको दृष्टिकोणले विश्वमै अति उच्च जोखिमयुक्त मुलुक हो ।

नेपाल सरकारबाट स्वीकृत विपद् व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, दैवी प्रकोप उद्धार ऐन २०३९, ह्योगो कार्यसंरचना २००५-२०१५, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन ऐन २०७५, प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कोष परिचालन कार्यविधि, २०८०, विगतमा बनेका विभिन्न जिल्लाका जिल्ला विपद् व्यवस्थापन योजना, नेपाल सरकार र प्रकोप पूर्वतयारी सञ्जाल नेपालद्वारा आयोजित मनसुन पूर्व प्रकोप पूर्वतयारी कार्यशाला तथा प्रकोप पूर्वतयारी कार्यशालाका प्रतिवेदन तथा दस्तावेजहरू, जिल्लाको स्मारिका, परिचय तथा दस्तावेजहरू, विभिन्न दातृसंस्थाको सहयोग तथा जिल्ला दैवी प्रकोप उद्धार समिति मकवानपुरको नेतृत्वमा तयार पारिएको जिल्लाको जिल्ला स्तरीय प्रकोप व्यवस्थापन कार्य योजना, प्रकोपका क्षेत्रमा कार्य गर्दै आइरहेका संस्थाहरूको दस्तावेज, र प्रकोपका क्षेत्रमा अध्ययन गरी प्राप्त तथ्याङ्क र सूचना विश्लेषणको अध्ययन तथा विभिन्न क्षेत्रका विज्ञहरूसंग परामर्श गरिएको छ ।

मकवानपुर जिल्ला नेपालको बाढीपहिरोबाट प्रभावित भइरहने जिल्लामध्ये एक हो । विपद् भन्ने वित्तिकै यस जिल्लामा २०५०, २०५९ र २०६१ तथा २०८१ अश्विनको बाढी र पहिरोलाई स्मरण गराउछ र २०७२ वैशाख १२ को भूकम्प सबैका सामु त्रासदीपूर्ण रहेको छ । जुन प्रकोपका कारण मकवानपुर जिल्लाका सबै गाउँपालिका, नगरपालिका तथा उपमहानगरपालिका कुनै पनि भाग जोखिमबाट अछुतो रहेन । केही न केही क्षति सबै स्थानहरूमा भए । धेरै मानिसले भूकम्पका कारण ज्यान गुमाउनुका साथै हजारौं घर भत्किए भने बाढी तथा पहिरोका कारण विघौं जमिन बगरमा परिणत भयो । कृषि बाली, पशुधन, स्थानीय पूर्वाधारहरू कटान र पुरानमा परेर क्षतिग्रस्त भए । अहिलेसम्म पनि बाढी प्रभावितको सम्पूर्ण रूपमा व्यवस्थापन कार्य सम्पन्न गर्न नसकिएका कारण जिल्लाका विभिन्न स्थानमा अव्यवस्थित रूपमा प्रभावितहरू बस्न बाध्य छन् । यद्यपी, जिल्लाले यस्ता घटनाबाट प्राप्त

गरेको अनुभवले विपद्मा मानवीय सहयोग परिचालन गर्न गर्नु पर्ने व्यवस्थापकीय कार्य सजिलो नहुने यथार्थलाई स्वीकार गर्नु पर्दछ। नेपालमा पहिलो पटक २०६५ सालको कोशी बाढीको समयमा सुनसरी जिल्लाले क्षेत्रगत रूपमा ८ वटा क्षेत्रहरू विभाजन गरेर सहयोग कार्य गरेको थियो । यही क्षेत्रगत संलग्नता र परिचालनले विपद् प्रतिकार्यको व्यवस्थापनमा नमूना योग्य काम गर्न सफलता प्राप्त गर्यो । सोही समयमा स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रको निर्माण भएको थियो ।

२.२. जिल्ला स्तरीय जनस्वास्थ्य विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजनाका उद्देश्यहरू

जिल्ला स्तरीय आकस्मिकता योजनाका निम्न उद्देश्यहरू रहेका छन् ।

- जिल्लामा हुने मानव स्वास्थ्यलाई असर पुर्याउने प्रकोपका बारेमा सूची बनाउनु र प्राथमिकीकरण गर्ने ।
- प्रकोप तथा महामारी व्यवस्थापनमा स्वास्थ्य क्षेत्रको क्षमताको विश्लेषण गर्ने ।
- विपद्को तयारी र पूर्वतयारीमा संगठनात्मक तयारीलाई सुदृढ बनाउने ।
- स्वास्थ्य विपद् आइपर्दा प्रतिकार्य तथा स्वास्थ्य सेवाको समयमै र प्रभावकारी व्यवस्था सुनिश्चित गर्ने ।
- विपद् सम्बन्धी सबै जोखिमयुक्त क्षेत्रका नागरिकलाई सतर्क बनाउनु ।
- विपदमा परेका व्यक्ति, परिवार र समुदायलाई तत्काल स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउनु ।
- स्वास्थ्य सेवाको लागि उपलब्ध साधनस्रोतको अधिकतम उपयोग गर्दै आवश्यक पर्ने थप साधनस्रोतको खोजी गर्न सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गर्ने ।

२.३. जिल्लास्तरीय जनस्वास्थ्य विपद् पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजनाका बनाउँदा अपनाइएका विधिहरू

- जिल्ला स्थित सरोकारवालाहरूसँगको अन्तरक्रिया बैठक कार्यक्रम ।
- स्थानीय तहहरूका RRC र RRT सँगको समन्वय तथा छलफल ।
- स्वास्थ्यकर्मीहरूसँगको बैठक ।
- जनस्वास्थ्य कार्यालय प्रमुख तथा कार्यक्रम फोकल पर्सनहरू सँगको बैठक ।

२.३.१ मौजुदा दस्तावेजहरूको पुनरावलोकन

राष्ट्रिय विपद् व्यवस्थापन परिषद्/समितिबाट प्राप्त निर्देशिका अनुसार जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति मकवानपुरले यस जिल्लाका विपद्को विभिन्न क्षेत्रमा काम गर्ने सरकारी निकाय, स्थानीय

तह, राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संघ संस्थाहरू र निजी क्षेत्र समेतको सहभागितामा वि.सं. २०६७ मा पहिलोपटक विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा गर्यो। विपद् व्यवस्थापन समिति मकवानपुरले विपद् व्यवस्थापन राष्ट्रिय रणनीति, २०६६, अनुरूप विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनातर्जुमा मार्गदर्शन, २०६७ लाई गृह मन्त्रालयको निर्देशन अनुसार यस वर्ष २०८३ सालमा पनि निम्न दस्तावेजहरूको अध्ययन गरी विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना परिमार्जन गरी तयार गरिएको छ। उक्त दस्तावेजलाई पनि स्वास्थ्य आकस्मिकता योजना बनाउँदा सन्दर्भ सामाग्रीको रूपमा प्रयोग गरिएको छ। यसका साथै तपशिल बमोजिमका कागजातहरूको समेत अध्ययन गरिएको छ।

आकस्मिकताको योजना बनाउदा अध्ययन गरिएका कागजातहरू

- संघीय र प्रादेशिक विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी ऐन तथा कार्ययोजनाहरू
- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको कार्ययोजना
- नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा कार्यालयको विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्ययोजना
- जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयको वार्षिक प्रतिवेदन
- जनसंख्या पाश्चचित्र
- जिल्ला स्तरीय आकस्मिकताको योजना
- स्थानीय तहका विपद्सँग सम्बन्धित अन्य सन्दर्भ सामाग्रीहरू
- विपद् पोर्टल
- **DHIS-2**
- मनसुन जोखिम न्युनिकरण तथा प्रतिकार्य कार्ययोजना २०८२

२.३.२ कार्यशाला गोष्ठी

मकवानपुर जिल्ला भित्रका १० वटै स्थानीयतहहरूसँग कार्यशाला गोष्ठी संचालन गर्नका साथै जिल्ला स्तरमा समेत विभिन्न सरोकारवाला निकायहरूसँग कार्यशाला गोष्ठीको आयोजना गरी वृहत छलफल गरी यो कार्ययोजना तयार गरिएको छ।

२.४. जिल्लाको प्रकोप स्थिति

२.४.१ परिचय:

मकवानपुर जिल्लामा आइरहने प्रकोपका घटनाहरूलाई हेर्ने हो भने यहाँ भूकम्प, बाढी, पहिरो, चट्याङ्ग, आगलागी, महामारी, असिना, हुरीबतास, अतिवृष्टी, अनावृष्टी, दुर्घटना आदिबाट ग्रसित छ। यी घटनाहरूबाट यस जिल्लामा धेरै ठुलो मात्रामा जनधनको क्षति गर्ने गरेको छ। मुख्य रूपमा हेर्दा यस जिल्लामा वि.सं २०११, २०१८, २०३६, २०५०, २०५९, २०६१ र २०८१ सालको बाढी तथा २०७२ साल वैशाख १२ गते र त्यसपछिका लगातारको पराकम्पका घटनाहरू बढी उल्लेख्य छन्। वि.सं १९९० सालको महाभूकम्प, वि.सं २०१२ को खडेरी र भोकमरी, वि.सं २०४५ को भूकम्पले यस जिल्लामा धेरै जनधनको क्षति गरेको छ। २०७२ वैशाख १२ गते आएको भूकम्प र त्यसपछिको लगातारको पराकम्पबाट यस जिल्लामा ३३ जनाको मृत्यु भएको, ८६०४३ घरधुरीमध्ये ३०,००० घरधुरी पूर्ण क्षति, र २६००० घरधुरीले क्षतिको पुन छानबिनको लागि गुनासो निवेदन पेश गरेका छन् र उनीहरूको आशिक क्षति भएको छ। जसमा २०७२ को भूकम्पले यस जिल्लामा ५६००० परिवार प्रत्यक्ष प्रभावित भएका छन्। करीब ४७०० पशुपक्षिको मृत्युभएको र करीब ५० अरब बराबरको आर्थिक क्षति भएको प्राप्त तथ्यांकबाट पुष्टी भएको छ। यसैगरी शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई लगायतका पुर्वाधारहरू ठुलो मात्रामा क्षति भई बालबालिकाको शिक्षा करीब ४५ दिन अवरुद्ध भएको थियो भने प्राथमिक स्वास्थ्य चौकीहरूले त्रिपालमुनी बसेर सेवा प्रदान गरेका थिए। यसैगरी कतिपय स्थानका खानेपानीका मूल सुकनुका साथै कतिपयका पाइप तथा इन्टेक भत्किएर खानेपानी अवरुद्ध भएको थियो। बिगत चालिस वर्षमा यस जिल्लामा आएका प्रकोप घटना तथा त्यसबाट भएको क्षति विवरणका आधारमा निम्नानुसार प्रकोपलाई स्तरीकरण गरिएको छ। यसैगरी हालका वर्षमा आएर चट्याङ्ग र सडक दुर्घटना का कारण पनि धेरै ठुलो मात्रामा जनधनको क्षति गर्ने गरेको छ। यसका साथै यस जिल्लामा झाडापखाला, क्षयरोग, डेंगु, कोभिड.१९, कुकुरको टोकाईबाट रेविज विषालु जंगली च्याउको सेवनबाट मृत्यु का साथै सडक दुर्घटना तथा आत्महत्या जस्ता स्वास्थ्य समस्याले पनि समय समयमा स्वास्थ्य विपदको अवस्था सृजना गरेको पाईन्छ।

२.४.१ विपद् जोखिम विश्लेषण

जिल्लामा अवस्थित विपद् जोखिमको विश्लेषण गर्दा मुख्यत यस जिल्लामा विगत सन् २००० देखि २०२५ सम्म भएको विपद् जन्य घटनालाई अध्ययन गर्दा नेपालमा धेरै चट्याङ पने जिल्लाको रूपमा

रहेको मकवानपुरमा प्राकृतिक प्रकोप चट्याडबाट सबै भन्दा धेरै मानवीय क्षति भएको देखिन्छ, साथै दोश्रोमा भुकम्प र तेश्रोमा बाढी तथा पहिरो रहेको पाइएको छ। विगत २४ वर्षमा सबै प्रकारका विपद्बाट यस जिल्लामा ११६ जनाको मृत्यु भएको छ भने ८५० जना वेपत्ता तथा घाइते भएको पाइन्छ । भौतिक क्षतिमा सबै भन्दा धेरै आगलागीबाट भएको देखिन्छ भने तथ्यांकलाई हेर्दा विगत २४ वर्षमा कुल रु ६,९०,२०,२२,९६०। बराबरको आर्थिक क्षति भएको पाइन्छ। पालिकागत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा धेरै मानवीय क्षति हेटौँडा उपमहानगरपालिकामा भुकम्पको कारण भएको देखिन्छ भने अन्य पालिकामा भुकम्पको कारण मानवीय क्षति भएको देखिदैन। तथ्यांक अध्ययन गर्दा हरेक जसो पालिकामा चट्याडले प्रभाव पारेको देखिन्छ । भौगोलिक बनावटको कारण पनि यस जिल्लामा पानीजन्य विपद्हरू धेरै भएको र क्षति पनि बढी भएको देखिन्छ भने विपद्का अन्य प्रमुख घटनाहरूले त्यती धेरै असर पारेको भने देखिएको छैन।

विगत ५ वर्षको प्रकोप तथा क्षतिको विवरण (२०७८-२०८३)

	घटना संख्या	मानव क्षति मृत्यु	वेपत्ता र घाइते	प्रभावित परिवार	घर क्षति	चौपाया क्षति	आर्थिक क्षति
जङ्गली जनावरको आक्रमण	७	३	२५	८	०	२८	१००००
आगलागी	४९	५	४१	२७	१०३	२६२	१७५७७९९११
बाढी	७	१२	२	०	०	४९	१३०४२५०
वन डढेलो	१	१	०	२	२	१२	३०९५०००
भारी वर्षा	९	०	०	३	९	१५	३१०५०००
पहिरो	१४	१६	१०	५	८	१०	३१५००००
सर्पदंश	३	१	३	०	०	०	-
चट्याड	२२	१७	९५	१	०	१७	७१५०००
हुरीबतास	१३	३	५	६२	७	०	११५६३०००

आ.व.	महामारी तथा विपद्को प्रकार	सम्भावित स्थान	प्रभावको स्तर (न्युन, मध्यम, उच्च, अति उच्च)	प्रभावित संख्या	मृत्यु सङ्ख्या	जनस्वास्थ्यमा हुने सक्ने जोखिमहरू
प्राकृतिक विपद्हरू	भूकम्प	सम्पूर्ण जिल्ला	उच्च	४६६०७३		बिरामीदर तथा मृत्युदरमा बृद्धि
	बाढी	बकैया, बागमती मनहरी, हेटौडा भिमफेदी, ईन्द्रसरोवर	उच्च	२००००		चोटपटक मृत्यु
	पहिरो	जिल्लाको पहाडी भुभाग	उच्च	२००००		चोटपटक मृत्यु
	सडक यातायात दुर्घटनाहरू	बकैया, बागमती, हेटौडा, मनहरी, भिमफेदी, ईन्द्रसरोवर	मध्यम	१०००		चोटपटक मृत्यु
	आगलागी	सम्पूर्ण जिल्ला	मध्यम	२०००		धनजनको क्षती अपाङ्गता तथा मृत्यु
	चट्याङ्ग	मकवानपुरगढी बकैया बागमती राक्सिराङ्ग कैलाश	मध्यम	२००		चोटपटक जलन तथा मृत्यु
	असिना हुरीबतास	सम्पूर्ण जिल्ला	न्युन	५००		बालिनालि नोक्सान तथा चोटपटक

संक्रामक रोगको जोखिम	कोभिड — १९, डेंगी	सम्पूर्ण जिल्ला	उच्च	डेंगी -२२४ श्रावन १ वैशाख ३० सम्म		रोगदर तथा मृत्युदरमा वृद्धि
	हैजा	सम्पूर्ण जिल्ला	उच्च	३		रोगदर तथा मृत्युदरमा वृद्धि
	कालाजार	सम्पूर्ण जिल्ला	न्युन	२		रोगदर तथा मृत्युदरमा वृद्धि
	झाडापखाला	सम्पूर्ण जिल्ला	मध्यम	ए.जी.ई -७२०		रोगदर तथा मृत्युदरमा वृद्धि
	दादुरा	सम्पूर्ण जिल्ला	मध्यम	०		रोगदर तथा मृत्युदरमा वृद्धि
	एच .भी.आई. एड्स	सम्पूर्ण जिल्ला	न्युन	६३		रोगदर तथा मृत्युदरमा वृद्धि
	हेपाटाईटिस ई	सम्पूर्ण जिल्ला	न्युन	५		रोगदर तथा मृत्युदरमा वृद्धि
	निमोनिया	सम्पूर्ण जिल्ला	मध्यम			रोगदर तथा मृत्युदरमा वृद्धि
	AMR संक्रमण	सम्पूर्ण जिल्ला	उच्च	-		रोगदर तथा मृत्युदरमा वृद्धि
जुनोटिक रोगको जोखिम	सर्पदंश	बकैया, बागमती हेटौडा ,मनहरी	मध्यम	०	०	रोगदर तथा मृत्युदरमा वृद्धि
	रेबिज (dog bite only)	सम्पूर्ण जिल्ला	उच्च	१५४		रोगदर तथा मृत्युदरमा वृद्धि
	स्क्रब टाइफस	हेटौडा मनहरी	मध्यम	४९		रोगदर तथा मृत्युदरमा वृद्धि
	JE	मनहरी राक्सिराङ्ग बागमती बकैया	न्युन	०		रोगदर तथा मृत्युदरमा वृद्धि
	TB	सम्पूर्ण जिल्ला	मध्यम	१९४६		रोगदर तथा मृत्युदरमा वृद्धि
खाद्य सुरक्षाको जोखिम	खानाबाट हुने रोग					रोगदर तथा मृत्युदरमा वृद्धि
	खाद्य मिसावट	सम्पूर्ण जिल्ला	मध्यम			रोगदर तथा मृत्युदरमा वृद्धि

	विषालु जंगली च्याउ विष	राक्सिराङ्ग, कैलाश, भिमफेदी, मकवानपुरगढी	न्युन			रोगदर तथा मृत्युदरमा बृद्धी
--	---------------------------	--	-------	--	--	-----------------------------

२.४.२ भौतिक सुविधाहरुबारे विश्लेषण

स्वस्थ्य संस्थाको किसिम	स्थानीय तहको नाम	हालैको आपतकालिन अवस्थामा सहभागिता	स्थलमा आपतकालिन तयारी योजना	हालसालैको आपतकालमा आपतकालिन तयारी योजनाको उपयोगिता	स्वास्थ्य कार्यकर्ता संख्या	हालको अवस्था
प्रादेशिक अस्पताल हेटौंडा	हेटौंडा उपमहानगर पा.	RTA, बाढी पहिरो, सर्पदंश, चट्याङ्ग , COVID- 19,Rabies	छ	छ	३००	संचालनमा रहेको
पदमपोखरी नगर अस्पताल	हेटौंडा	RTA, बाढी पहिरो, चट्याङ्ग	छैन	छैन	१०	संचालनमा रहेको
हटिया नगर अस्पताल	हेटौंडा	RTA, बाढी पहिरो, चट्याङ्ग	छैन	छैन	१०	संचालनमा रहेको
बकैया आधारभुत अस्पताल	बकैया गाउँपालिका	RTA, बाढी पहिरो, चट्याङ्ग	छैन	छैन	१५	संचालनमा रहेको
मनहरी आधारभुत अस्पताल	मनहरी गाउँपालिका	RTA, बाढी पहिरो, चट्याङ्ग	छैन	छैन	२०	संचालनमा रहेको
सहकारी अस्पताल	हेटौंडा	RTA, बाढी पहिरो, सर्पदंश, चट्याङ्ग ,COVID- 19,Rabies	छैन	छैन	५५	संचालनमा रहेको
चुरेहिल अस्पताल	हेटौंडा	RTA, बाढी पहिरो, सर्पदंश,	छैन	छैन	५०	संचालनमा रहेको

		चट्याङ्ग ,COVID-19,Rabies				
सञ्चो अस्पताल	हेटौडा	RTA, बाढी पहिरो, सर्पदंश, चट्याङ्ग ,COVID-19,Rabies	छैन	छैन	४५	संचालनमा रहेको
निको अस्पताल	हेटौडा	RTA, बाढी पहिरो, सर्पदंश, चट्याङ्ग ,COVID-19,Rabies	छैन	छैन	२५	संचालनमा रहेको
रक्तसंचार केन्द्र	हेटौडा	रक्तसंचार सेवा			३	संचालनमा रहेको
प्राथमिक स्वा केन्द्र, स्वा चौकी आधारमुत स्वा सेवा केन्द्र	जिल्लाभरि ११० वटा	प्राथमिक उचपार तथा परामर्श सेवा	छैन	छैन	४०० को हाराहारीमा	संचालनमा रहेको

भाग-३

क्षमता विश्लेषण

३.१ जिल्लाको स्वास्थ्य सेवाको सञ्जाल

सेवा स्थल	संख्या
जनस्वास्थ्य कार्यालय	१
प्रादेशिक अस्पताल	१
आयुर्वेद तथा बैकल्पिक चिकित्सालय	१
जिल्ला आँखा उपचार केन्द्र	१
नगर अस्पताल	२
आधारभूत अस्पताल	४
प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	२
स्वास्थ्य चौकी	४०
शहरी/सामुदायिक स्वास्थ्य केन्द्र	६४
आयुर्वेद औषधालय	३
गाउँघर क्लिनिक	१६२
खोप क्लिनिक	२३०
क्षयरोग माइक्रोस्कोपी केन्द्र	२३
क्षयरोग उपचार केन्द्र	८०
जिल्ला कोल्डरुम	१
भ्याक्सिन सप्लाई सेन्टर	१०
महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका	४७२
स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान	१
निजी अस्पताल	५
सामुदायिक आँखा उपचार केन्द्र	६
सहकारी अस्पताल	१

सेवा स्थल	संख्या
सहकारी अस्पताल	१
स्वास्थ्य सम्बन्धी सेवा प्रदान गर्ने गैह्र सरकारी संस्था	५
पोली क्लिनिक र क्लिनिक तथा अन्य स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने संस्थाहरु	३१

३.२ जिल्ला तथा स्थानीय स्तर द्रुत प्रतिकार्य टोली तथा समितिहरुको विवरण (RRT and RRC Team)

प्रकोप तथा महामारीका बखत द्रुत प्रतिकार्यका लागि जनस्वास्थ्य कार्यालय, मकवानपुर तथा स्थानीय तहमा द्रुत प्रतिकार्य टोली गठन भै सकेको छ। जिल्लास्तरमा रहेको दुर्त प्रतिकार्य टोलिको विवरण यस प्रकार रहेको छः

सिन	नामथर	पद	कार्यरत संस्था	सम्पर्क न	भुमिका
१	श्री किरण श्रेष्ठ	जनस्वा. प्रशासक	जनस्वास्थ्य कार्यालय, मकवानपुर	९८५५०७१०३५	संयोजक
२	डा.घनश्याम शाह	विशेषज्ञ चिकित्सक	हेटौडा अस्पताल	९८४९१९७२०३	सदस्य
४	श्री बासुदेव रिमाल	ज.स्वा.नी.	जनस्वास्थ्य कार्यालय, मकवानपुर	९८५५०३६७४०	सदस्य
५	श्री कान्जय चौधरी	ल्याटेनि	जनस्वास्थ्य कार्यालय, मकवानपुर	९८५५०७७७६४	सदस्य
६	श्री उर्मिला आचार्य	मई	जनस्वास्थ्य कार्यालय, मकवानपुर	९८४१२२४९६१	सदस्य
७	श्री अम्बिका कुमारी	पहेन	जनस्वास्थ्य कार्यालय, मकवानपुर	९८६४६७९७०२	सदस्य
८	श्री अनिता न्यौपाने	लेखापाल	जनस्वास्थ्य कार्यालय, मकवानपुर	९८४५६६४८१६	सदस्य
९	श्री धनलक्ष्मी श्रेष्ठ	हे.अ.	जनस्वास्थ्य कार्यालय, मकवानपुर		सदस्य
१०	श्री अनु भुषाल	कम्प्युटर अपरेटर	जनस्वास्थ्य कार्यालय, मकवानपुर	९८४५७८१०६९	सदस्य
११	श्री लक्ष्मण घिमिरे	जनस्वा अधिकृत	जनस्वास्थ्य कार्यालय, मकवानपुर	९८५५०७४३०५	सदस्य सचिव

नोट: सबै स्थानीयतहहरूको RRC तथा RRT को विवरण अनुसूचि ३ मा उल्लेख गरिएको छ ।

३.३ जिल्ला सदरमुकामबाट जिल्लाको विभिन्न स्थानमा पुग्न सकिने दूरी

सि.न.	स्थानीय तहको कार्यालय	जिल्ला सदरमुकामबाट दूरी		जिल्लाबाट यातायातको सुविधा		जिल्ला सदरमुकामबाट बैकल्पिक यातायात सवारी साधनहरू	कैफियत
		कोष	किलोमिटर	१२ महिना	सिजनल	१. पक्की २. कच्चा ३. गोरेटो	
१	मकवानपुरगढी	३	८		✓	पक्की	
२	बकैया	११	३५		✓	पक्का	
३	राक्सिरांग	१७	५०		✓	पक्का	
४	कैलाश	२०	६०		✓	कच्चा	
५	बागमती	१७	५०	✓		पक्की	
६	हेटौडा उप म् न पा	१	२	✓		पक्की	
७	थाहा नगरपालिका	२७	६२	✓		पक्की	
८	इन्द्रसरोवर गाउँपालिका	१३	४०	✓		पक्की कच्चा	
९	भिम फेदी गाउँ पालिका	७	२३	✓		पक्की कच्चा	
१०	मनहरी गाउँपालिका	४	१८	✓		पक्की	

३.४ जिल्लामा रहेका एम्बुलेन्स सेवाहरूको विवरणः

मकवानपुर जिल्ला भित्रका दशवटै स्थानियतहहरूमा एम्बुलेन्स सेवा संचालनमा रहेको छ। जिल्ला भित्र जम्मा ५१ वटा एम्बुलेन्स र ३ शव वहान संचालनमा रहेका छन्। जसको वृस्तित विवरण अनुसूची २ मा रहेको संलग्न गरिएको छ।

३.५ जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय अन्तरगत स्वास्थ्य संस्थाहरूको भौगोलिक स्थिति

मकवानपुर जिल्ला भित्र रहेको स्थानिय तहहरूमा शहरी अस्पताल, आधारभुत अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी, शहरी स्वा केन्द्र तथा सामुदायिक/आधारभुत स्वा सेवा ईकाई गरी जम्मा ११० वटा स्वास्थ्य संस्थाहरू रहेका छन्। जसको अक्षांश तथा देशान्तर सहितको वृस्तित विवरण अनुसूची ५ मा संलग्न गरिएको छ ।

३.६ जिल्लाका विपद सहकार्य गर्न सक्ने विभिन्न सरकारी तथा गैर-सरकारी संघसंस्थाहरू/ समितिहरू र तिनीहरूको विद्यमान क्षमता विवरण

तालिका ३: जिल्लाका विपद सहकार्य गर्न सक्ने विभिन्न सरकारी तथा गैर-सरकारी संघसंस्थाहरू/ समितिहरू विवरण

सि.नं.	निकाय	विषयगत क्षेत्र/क्षमता	जिम्मेवारी तथा भूमिका
१	जिल्ला विपद व्यवस्थापन समिति	विपत अन्तर्गतका सम्पूर्ण कार्यहरू	निर्देशक समितिको रूपमा कार्य गर्ने तथा कार्यविधि तथा निर्देशिकाहरू तयार पार्ने सर्वपक्षिय सहकार्य र समन्वय गर्नुका साथै व्यवस्थापकिय भूमिका निभाउने
२	स्वास्थ्य निकायहरू (जनस्वास्थ्य कार्यालय, शाखाहरू, अस्पतालहरू)	स्वास्थ्य आपतकालीन प्रकोप व्यवस्थापन	विपद व्यवस्थापनमा आकस्मिक मेडिकल टीम परिचालन, निदान, उपचार, व्यवस्थापन तथा अनुसन्धान
३	शसस्त्र प्रहरी बल विपत व्यवस्थापन	स्वास्थ्य तथा विपत	घाईतेको खोज र उद्धार, राहत, सुरक्षा,पुन निर्माण तथा पुन स्थापना र समन्वय

४	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्ला शाखा	बिपत अन्तर्गतका सम्पूर्ण कार्यहरू	प्राथमिक उपचार, घाइते ओसारपसार, राहत तथा उद्धार, विपद् पूर्व तयारी र समन्वय
५	नेपाल स्काउट	„	उद्धार तथा व्यवस्थापनमा स्वयंसेवक परिचालन
६	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	„	खोज तथा उद्धार, घटनास्थल सुरक्षा, घटनास्थलको मुचुल्का, अभिलेखिकरण, राहत सिफारिस, उद्धार पश्चात सम्बन्धित निकायमा जानकारी ।
७	ससस्त्र प्रहरी बल नेपाल	„	उद्धार तथा सुरक्षा, उद्धार पश्चात सम्बन्धित निकायमा जानकारी ।
८	जिल्ला अनुसन्धान कार्यालय	तथ्यांक संकलन	
९	उद्योग वाणिज्य संघ	बिपत अन्तर्गतका कार्यहरू	आर्थिक सहायता, उद्धार तथा राहत सामग्री वितरण, समन्वय तथा सहकार्य
१०	नेपाल पत्रकार महासंघ	बिपत अन्तर्गतका कार्यहरू	पूर्व तयारी तथा घटना सम्बन्धि सत्य तथ्य सुचना संप्रेषण, वकालत तथा पैरवी
११	ट्राफिक प्रहरी	अवरुद्ध सडक खुलाउने	सडक नियमको पूर्ण पालनाको निगरानी, सडक सुरक्षा सम्बन्धी सचेतना
१२	एम्बुलेन्स चालक समिति	बिरामी ओसारपसार	घाइतेको तत्काल उद्धार तथा व्यवस्थापन, दक्ष स्वयंसेवक परिचालन
२१	गैर सरकारी संस्था महासंघ नेपाल	गैसस परिचालन, समन्वय तथा सहकार्य	सहयोगी निकायहरूको लाइन लिष्टिड तथा परिचालन, सामाजिक सचेतना, पैरवी र वकालत, समन्वयात्मक भुमिका, पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य
२२	नेपाल परिवार नियोजन संघ	परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सेवामा सहकार्य	आपतकालिन अवस्थामा परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सेवा लाई व्यवस्थित गर्नको लागि आवश्यक सामग्री सहित जनशक्ती परिचालन

२३	सुनौलो भविष्य नेपाल	खोप, परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सेवामा सहकार्य	आपतकालिन अवस्थामा बालबालिकाहरुलाई खोप तथा महिला तथा पुरुषहरुलाई परिवार नियोजन तथा सुरक्षित गर्भपतन सेवा लाई व्यवस्थित गर्नको लागि आवश्यक सामग्री सहित जनशक्ती परिचालन
२४	GWP	एचआईभी एडस रोगीहरुलाई प्रदान गरिने सेवामा सहकार्य	आपतकालिन अवस्थामा एचआईभी तथा एडस रोगीहरुलाई उपचार व्यवस्थापन तथा टष्टिङ्ग सेवा लाई व्यवस्थित गर्नको लागि आवश्यक सामग्री सहित जनशक्ती परिचालन

३.७ स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा प्रमुखहरुको नाम तथा सम्पर्क नं.

तालिका ४: स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा प्रमुखहरुको नाम तथा सम्पर्क नं.

क्र.सं.	पालिका	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	सम्पर्क नम्बर	इमेल
१	हेटौंडा उपमहानगरपालिका	सूर्यप्रसाद तिवारी	९८५८०३५०३५	isuryatiwari@gmail.com
२	थाहा नगरपालिका	मेघराज बलामी	९८४५०७२९३५	balamimeghraj@gmail.com
३	कैलाश गाउँपालिका	तिलक गौतम	९८५५०६९२२३	gautamtilak2073@gmail.com
४	राक्सिराङ गाउँपालिका	विजय कापरी	९८४४९८७४८४	vijaykapari999@gmail.com
५	मनहरी गाउँपालिका	रामचन्द्र दाहाल	९८५५०४०६९५	rcdahal9238@gmail.com
६	बकैया गाउँपालिका	रमेश फुयाल	९८४५३९९४४२	bakayagaunpalika@gmail.com
७	बागमती गाउँपालिका	दिनेश गुप्ता	९८४५०९८०८५	dineshgupta2099@gmail.com
८	भीमफेदी गाउँपालिका	रामनाम थिङ्ग	९८४५८२८९६७	lama.ram592672@gmail.com
९	इन्द्रसरोवर गाउँपालिका	अमरेन्द्र राउत	९८६२९६३४०८	health.indrasarowar@gmail.com
१०	मकवानपुरगढी गाउँपालिका	ध्रुवप्रसाद लामिछाने	९८५५०६९९२९	lamichhanedhurba@gmail.com

भाग - ४

४.१ क्षेत्रगत रूपमा तयारी र प्रतिकार्यका कार्ययोजनाहरू

स्वास्थ्य र पोषण

विपद्को समयमा प्रभावित तथा विस्थापित मानिसमा स्वास्थ्यसम्बन्धी समस्या उत्पन्न हुने सम्भावना रहन्छ भने विपद्मा परेका कतिपय मानिस घाइते भएर तत्कालै उपचारको आवश्यकता पर्छ । त्यसैकारण यस कार्ययोजनाले विपद् प्रभावित समुदायको स्वास्थ्य रक्षा र महिला बालबालिका तथा अशक्त व्यक्ति, फरक क्षमता भएका, एचआइभी प्रभावितहरूको पोषण, जेष्ठ नागरिकहरूका विशेष व्यवस्थाका लागि काम गर्छ ।

महामारीको इतिहासलाई हेर्ने हो भने कुनै पनि नयाँ महामारी सिर्जना भएको खण्डमा सो को उपचारका लागि भ्याक्सिन तथा औषधी आउन कैयौँ महिना तथा वर्ष लाग्ने गर्दछ । साथै, महामारीको अवस्थामा संक्रमितहरूलाई उपचारको लागि उपलब्ध अस्पतालका बेडहरू र दक्ष अभाव समेत सिर्जना हुने गर्दछ । उपचारको लागि भ्याक्सिनको पूर्ण खोप नलगाउँदासम्म तथा औषधी नआउँदासम्म आफ्ना नागरिकहरूलाई संक्रमणबाट जोगाउन तथा संक्रमण फैलावको दरलाई न्यूनीकरण गर्ने सन्दर्भमा क्वारेन्टिन तथा आइसोलेसनको महत्व निकै नै रहेको पाइन्छ ।

क) प्रकोप पछिको सम्भावित परिदृश्य

१. स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्थाहरू क्षतिग्रस्त हुनसक्ने वा विपद् प्रभावितको पहुँचभन्दा बाहिर हुने, औषधि उपचारका उपकरणहरू तथा औषधिको हानी नोक्सानी हुने ।
२. चोटपटक, घाइतेहरू, हैजा, किटजन्य, आउँ रगत, दादुरा एवं महामारीजन्य रोग, गम्भीर सङ्क्रमण, ज्वरो, आँखा अथवा छालाका सङ्क्रामक रोगहरूमा वृद्धि हुने ।
३. खाद्य सामग्रीको तीव्र अभाव तथा प्रदूषित वातावरणको कारणले गर्दा गम्भीर कुपोषण, हैजा तथा झाडा पखालाजस्ता रोगहरूको जोखिममा वृद्धि, स्वास्थ्य एवं, सामाजिक सेवाहरूमा घट्दो पहुँच, उपचारात्मक तथा अतिरिक्त खुवाउने कार्यक्रममा अवरोध ।
४. विपद्बाट प्रभावित विशेषगरी गर्भवती र सुत्केरी महिला, अशक्त तथा जेष्ठनागरिक र बिरामीको अवस्था दयनीय हुने सम्भावना ।

५. लामखुट्टेजस्ता कीटबाट फैलिने किटजन्य रोग जस्तै औलो, कालाजार, डेंगु आदिको सङ्क्रमण बढ्ने सम्भावना ।
६. बाढीमा परेर वा विभिन्न कारणले घाइते हुनेको सङ्ख्यामा वृद्धि ।
७. भूकम्प, पहिरो र बाढीले गर्दा बाटोहरू बन्द हुने भएकोले राहत सहयोगहरू सहज रूपले आउन नसक्ने। विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८०, मकवानपुर (पुनरावलोकन तथा परिमार्जन सहित)
८. विशेष गरी ५ वर्ष मुनिका बालबालिका र गर्भवती र सुत्केरी आमाहरूको लागि खाद्यान्नको अति अभाव हुनसक्ने ।
९. स्तनपान, शिशु तथा बाल्यकालीन पोषणमा अभाव हुने ।
१०. बालबालिकाको हेरचाह, सक्रिय खुवाई र सरसफाई व्यवहारमा कमि आउन सक्ने ।

ख) क्षेत्रगत उद्देश्य:

आपत्कालीन अवस्था उत्पन्न भएको समयमा विशेषगरी अत्यधिक जोखिममा रहेका समूहको स्वास्थ्य तथा पोषणसम्बन्धी आवश्यकता पूरा गर्ने प्रत्याभूति गर्नु यस क्षेत्रको प्रमुख उद्देश्य रहनेछ । यस क्षेत्रका पुरक उद्देश्य निम्नानुसार हुनेछन्:

१. पानीजन्य एवं कीटजन्य रोगहरूको रोकथाम तथा उपचार सुनिश्चित गर्नु,
२. रोग फैलिएमा प्रभावकारी रूपमा नियन्त्रण गर्नु,
३. आधारभूत स्वास्थ्य सेवामा प्रभावित तथा विस्थापितको पहुँच सुनिश्चित गर्न स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन, मानवस्रोत परिचालनजस्ता उपाय अपनाउनु,
४. कुपोषणबाट प्रभावित विस्थापित महिला, बालबालिका तथा जेष्ठनागरिक र विरामीलाई पुरक खानाको व्यवस्था गरी उनीहरूको स्वस्थ जीवनको प्रत्याभूति गर्न ।

ग) संवेदनशील कार्यहरू

१. महामारी रोकथाम तथा नियन्त्रण,
२. घाइतेको उपचार, झाडापखाला नियन्त्रण र अन्य रोगको उपचार,
३. गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाको स्वास्थ्य परीक्षण र नवशिशुको स्याहार,
४. कुपोषणका लागि पोषण क्लिनिक सञ्चालन,

५. अत्यावश्यक खोपको क्लिनिक सञ्चालन,
६. प्रसुती सेवा तथा सुत्केरी स्याहार केन्द्र सञ्चालन,
७. सरसफाइ तथा स्वास्थ्यसेवा शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन,
८. मनोसामाजिक परामर्श सेवाको व्यवस्था,
९. निरन्तर एम्बुलेन्स सेवा सञ्चालन

घ) मानवीय सहयोगसम्बन्धी न्यूनतम मापदण्ड:

१. प्रारम्भिक लेखाजोखा सञ्चालन गरिएको समयमा स्वास्थ्यसम्बन्धी निगरानी शुरू हुन्छ ।
२. समुदायको तहमा रोग तथा चोट पटकको उपचार विद्यमान प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रको प्रणालीको माध्यमबाट, स्वास्थ्य संस्थाहरूमा केही उपचार एवं थोरै संख्यामा गम्भीर बिमारीहरूलाई सिफारिश गरी अन्य केन्द्रहरू पठाई आपत्कालीन स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको कार्यान्वयन गरिनेछ ।
३. सिफारिश गरी पठाइने अन्य केन्द्रहरू पुग्नका निमित्त बिरामीहरूका लागि उपयुक्त यातायातको प्रवन्ध गरिनेछ ।

तालिका ५: समुदायस्तरमा आपत्कालिन तयारीका कार्यहरू

कृयाकलाप	विस्तृत कृयाकलापका क्षेत्रहरू	आवश्यक श्रोतहरू	कार्यहरू
		के	कसले
जोखिम पहिचान	स्थालगत अवलोकन सहित तथ्याङ्क संकलन गर्नुपर्ने तथा जोखिम पहिचान गर्न तालिमको व्यवस्था गरिनुपर्ने	प्रशिक्षण सम्बन्धी सामाग्री/प्रकोप नक्सा	प्रादेशिक स्वास्थ्य निर्देशनालय ,प्रादेशिक स्वास्थ्य आपत्कालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र जनस्वास्थ्य कार्यालय मकवानपुर
समुदाय निकासी योजना	सुरक्षित स्थानको पहिचान ,जोखिममा परेका समुदायहरूको लागि आश्रयस्थल ,पर्याप्त पानी, सरसफाइ, फोहोर व्यवस्थापनको सुविधा र सामुदायिक स्वयंसेवक परिचालन	आपत्कालीन उपकरण , र अन्य उपकरणहरू	LLDMC, DAO, नेपाल प्रहरी तथा सेना . नेपाल रेडक्रस सोसाईटी

कमजोर समुदायका लागि सुरक्षा योजना	सुरक्षा र निकासी योजना स्थानीय तह प्रमुख, प्रमुख जिल्ला अधिकारी, सेना, नेपाल प्रहरीहरूको समन्वयमा परामर्श गरी निर्माण गर्ने		प्रहरी तथा सेना
समुदायस्तरमा मानव स्रोतको क्षमता विकास	सामुदायस्तरमा सरोकारवालाहरूका लागि विविध तालिम कार्यक्रम • खोज तथा उद्धार • प्राथमिक उपचार सेवाहरू • स्वास्थ्य प्रवर्द्धन • प्रसवपूर्व हेरचाह, MCH प्रजनन स्वास्थ्य, यौन हिंसा विरुद्ध, खाना र पोषण सम्बन्धी	• प्रशिक्षण सामग्रीहरू । • उपचारसम्बन्धी मार्गदर्शन • प्रचार प्रसार सामग्री • IPC सामग्रीहरू • मानवीय संसाधन • औषधीहरू	स्थानीय तह , जनस्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला अस्पताल
आवश्यक औषधि र उपकरणहरूको परिचालन	- आवश्यक औषधी/उपकरणहरूको सूची तयार गर्ने । - औषधीजन्य सामग्री/उपकरणको आपूर्ति व्यवस्थापनलाई थप सुदृढीकरण गर्ने ।	- औषधीजन्य सामग्रीको भण्डारण र त्यसको पुनःपूर्ति व्यवस्थापनका लागि मार्गदर्शन तथा निर्देशन	स्थानीय तह , जनस्वास्थ्य कार्यालय प्रादेशिक अस्पताल
अस्पतालहरूको रेफरल प्रणालीहरूको सुदृढीकरण	- आपतकालीन रेफरल प्रणाली कार्ययोजना, र एम्बुलेन्स परिचालन निर्देशिका तयार गरी प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने । - आपतकालिन सेवा केन्द्रहरूको व्यवस्थापन । - हवाई उदारका लागि सम्पर्क न तथा समन्वय गरि राख्ने ।	- आपतकालीन रेफरल प्रणाली सम्बन्धी निर्देशिका/निर्देशनहरू - सडक/घरेलु दुर्घटनाका घाईते तथा घर-घरमा रहेका बिरामीहरूलाई आपतकालिन अवस्थामा सहज रूपमा अस्पताल लैजानका लागि सडक तथा हवाई	प्रादेशिक स्वास्थ्य मन्त्रालय ,OCMPM, DAO, Hos, PHEOC/dispatch center

		यातायातको व्यवस्था गर्ने ।	
निकट रहेका Hub र Satellite अस्पतालहरुको विच सञ्चार समन्वय	- आपतकालिन अवस्थामा प्राथमिक उपचार केन्द्रहरुमा प्रकोपको सामना गर्ने क्षमता भन्दा बाहिरको परिस्थिति भएमा नजिकै रहेका अन्य Hub र Satellite अस्पतालसँग समन्वय गरी प्रकोपको सामनाका लागि आवश्यक व्यवस्था गर्ने ।	- प्राथमिक उपचार केन्द्र, Hub र Satellite बिचको समन्वय र सहकार्य	HO, Local Level, Hub/Satellite hospitals, PEOC, LEOC, DEOC.
प्राथमिक उपचार केन्द्रहरुको सुरक्षा स्तर मापन	- प्राथमिक उपचार केन्द्रहरुका लागि जोखिम सम्बन्धी प्रशिक्षण गर्ने - प्राथमिक उपचार केन्द्रहरुको जोखिम मूल्याङ्कन गर्ने । - मूल्याङ्कनबाट प्राप्त निष्कर्षहरु अनुसार प्राथमिक उपचार केन्द्रहरुको सुरक्षास्तर थप मजबुत बनाउने ।	- जोखिम मुल्यांकन सम्बन्धी निर्देशिका ।	MoH, PHEOC s

तालिका ६: जिल्लाको प्रमुख जोखिमहरुको तयारी तथा प्रतिकार्य योजना

क्रस.	विवरण	संभावित रोगको जोखिम/ समय	क्रियाकलाप/तयारी	जोखिम हुनसक्ने कारण अवस्था/ र प्रभाव	प्रतिकार्य योजना
	कोभिड-१९/ गम्भिर स्वासप्रस्वास सम्बन्धि समस्या SARI	सिजनल/ जुनसुकै बेला	कोभिड-१९ को संकास्पद/सम्भावित/वा संक्रमित भएको विरामीको पहिचान गर्ने। आवश्यक व्यक्तिगत सुरक्षा सामाग्री तयारी अवस्थामा र प्रयास राख्ने । संक्रमित बिरामीलाई घरमा आइसोलेसनमा राख्ने रेफर गर्नु परेमा अक्सिजन सहितको स्वाध्यकर्म र एम्बुलेन्स तयारी अवस्थामा राख्ने र तोकिएको अस्पताल पठाउने। आवश्यक औषधि तयारी अवस्थामा राख्ने। उपचार तथा व्यवस्थापनका सम्बन्धी विधी र प्रकृया बारे अनिवार्य रुपमा Orientation Class सञ्चालन गर्नुपर्ने । मकवानपुर जिल्ला भरमा तिन शव बाहन रहेकोले पर्याप्त नहुने भएकोले थप शव बाहनको व्यवस्था गर्नुपर्ने । हाल यस जिल्लामा सञ्चालनमा रहेका एम्बुलेन्सको स्तर उन्नती गर्ने Primary Treatment Team तथा Death Body Management कार्यको लागी आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण सामाग्रीहरु स्थानिय स्तरमा नै तयारी अवस्थामा राख्न लगाउने ।	भाईरस स्वासप्रस्वास सम्बन्धी समस्या मृत्यु	द्रुत परिक्षणको व्यवस्था मिलाउने । परिक्षण पश्चात बिरामीलाई आइसोलेसनमा राख्ने व्यवस्था गर्ने। रोगको संवेदनशिलताका आधारमा घरमा contact tracing गर्ने । उपचारमा संलग्न व्यक्तीले व्यक्तिगत सुरक्षा सामाग्री लगाउने । अक्सीजन को व्यवस्था मिलाउने बिरामीलाई आवश्यक परेमा उपचार शुरु गर्ने । कोभिड१९ अस्थायी अस्पताल संचालन गर्ने । रोग फैलन नदिन क्वारेन्टाइन संचालन गर्ने शव व्यवस्थापन गर्ने । सचेतनामुलक सुचना प्रषारण गर्ने ।

डेंगु स्क्रब	गर्मियाम / वर्षायाम	आवश्यक औषधि खरिद तथा स्टोर व्यवस्थापन किटजन्य रोगका विरुद्ध प्रयोग हुने औषधिहरु, Chloroquine/Primaquine/Dihydroartemisinin with Primaquine लगायत परिक्षण किटहरु, स्वास्थ्य कर्मीलाई ओरिण्टेशन, स्वास्थ्य सन्देश मुलक सुचना सामाग्री तयारी र प्रशारण गर्ने, समुदाय सचेतना कार्यक्रम संचालन, जोखिम समुदायलाई आवश्यकता अनुसार झुल प्रदान , कर्मचारी परिचालनका लागी रकम व्यवस्थापन , बहुनिकायहरु सँगको समन्वयमा रहने	लामखुट्टे र भुसुना डेंगु गराउने लामखुट्टे सफा पानीमा बस्ने र उज्यालोमा सक्रिय हुने न्यानो, भूइतला, अध्यारो र ओसिलो कुना, चर्केको स्थानमाहरुमा सरसफाइको कमी हुनु ।	झुलको प्रयोग गर्ने, सुरक्षात्मक लुगा लगाउने किटनासक विषादी छर्कने । घर लिपपोत गर्ने / पानी जम्न नदिने घर वरिपरि सफा राख्ने झ्यालमा जाली राख्ने लार्भा नष्ट गर्ने ड्रम/तथा ट्याङ्कीहरु छोपेर राख्ने प्लाष्टिक टायर बोतलहरु फुलदानीहरुमा राखिने भाँडाहरुको व्यवस्थापन गर्ने ।
Cholera AGE	वर्षायाम / गर्मी महिना र जुनसुकै वेला	औषधि खरिद तथा भण्डार व्यवस्थापन, जिवनजल, आइ.भि.सेट, आइ.भि.क्यानुला आइ.भि.फ्लुड, सिटामोल, एन्टिबायोटिकहरुको व्यवस्थापन गर्ने । स्वास्थ्यकर्मीलाई अभिमूखिकरण, स्वास्थ्य सन्देश मुलक सुचना, शिक्षा तथा संचार सामाग्री उत्पादन र वितरण समुदाय सचेतना कार्यक्रम संचालन, सरसफाइ अभियान संचालन, कर्मचारी परिचालनका लागी रकम व्यवस्थापन, बहुनिकायहरुसँगको समन्वयमा रहने, RRT गठन तथा परिचालनको तयारी ।	ब्याक्टेरिया, भाइरस, जंगली च्याउ भोज/भतेर दुषित खाना तथा पानी, सरसफाइको कमीका कारण ठुलो संख्यामा संक्रमण भइ टोल गाउँ बस्ती प्रभावित हुने	१. स्थानिय तहमा RRT र स्वास्थ्य संस्था तहमा C-RRT परिचालन गर्ने । २. थप सहयोगका लागि निर्देशनालय तथा मन्त्रालयलाई जानकारी गराउने । ३. स्थानिय सरकार मार्फत रोगको रोकथाम, नियन्त्रण तथा अन्य आवश्यकिय व्यवस्थापनमा सहयोग । ४. सुरक्षित पिउने पानीको सुनिश्चितता । ५. ज्येष्ठ नागरीक, अपांगता भएका व्यक्तिहरु, दीर्घ रोगीहरु, बालबालिका गर्भवती सुत्केरी र

					जोखिम क्षेत्रका विरामीहरूको लागी थप उपचारको आवश्यकता परेमा सो को व्यवस्था मिलाउने । ६. आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेका एम्बुलेन्सहरू तयारी अवस्थामा राख्ने । ७. कारक तत्वहरूको पहिचानका लागि जाँच, परीक्षण, अनुसन्धान तथा अन्य कार्यहरू गर्ने । ७. प्रतिवेदन प्रेषित गर्ने ।
	सडक दुर्घटना	जुनकुनै समय	सडक नियम पालना गर्ने, दुर्घटनाको अवस्थाको विवरण लिने, नियमित समिक्षा र सुधार गर्ने । यातायात व्यवसायी सङ्घ संस्था र मजदुरसँग दुर्घटना नियन्त्रणका लागि अन्तर्कृया गर्ने । तालिम संचालन गर्ने, होडिड बोर्ड राख्ने । मापासे तथा लापासे परिक्षणलाई नियमिता दिने । सवारी चालकहरूको स्वास्थ्य परिक्षण तथा सचेतनामुलक कार्यक्रमहरू गर्ने ।	तिब्र गति /लापवाही सडकमा अवरोध हनु तथा कच्ची/सडक मर्मत नहुनु, मादक पदार्थर लागुपदार्थको प्रयोग, मानविय क्षती र जनशक्तीको नोक्सान र आर्थिक भार पर्ने ।	१ स्थानिय तहमा आर आर टी परिचालन २ सहयोगका लागी जनस्वास्थ्य कार्यालय र अस्पताललाई जानाकारी गराउने । ३ दुर्घटनामा परेका घाइतेको लागी थप उपचारको आवश्यकता परेमा सो को व्यवस्था मिलाउने ४ आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेका एम्बुलेन्सहरू तयारी अवस्थामा राख्ने र संचालन गर्ने । ५ सम्बन्धित निकायमा प्रतिवेदन प्रेषित र निरन्तर सम्पर्कमा रहने । ९ सम्बन्धित निकायमा प्रतिवेदन प्रेषित तथा निरन्तर सम्पर्कमा रहने ।

भूकम्प	जुनकुनै समय	भवनको पक्की संरचना तथा भुकम्प प्रतिरोधि घर बनाउने । ग्रामिण तथा शहरी क्षेत्रमा जोखिमका समयमा जम्मा हुने खुल्ला क्षेत्र Assemble Zone पहिचान गर्ने र सर्वसाधारणका लागि जानकारी गराउने । RRT गठन गरि अभिमुखीकरण गर्ने प्राथमिक उपचारका लागि जनशक्ती र सामग्रीको व्यवस्थापन गर्ने । जोखिम स्थानका बस्ती पहिचान गर्ने तथा सुरक्षित क्षेत्रमा स्थान्तरण गर्ने । स्वास्थ्यकर्मी परिचालन गर्ने । आकस्मिक औषधीको पूर्वतयारी गर्ने ।	जोखिम मापन हुन नसक्दा गम्भिर प्रभाव र असर देखिने हुँदा ठुलो भौगोलिक क्षेत्रमा असर पर्ने र जनधनको क्षति हुनसक्छ । भुकम्प पश्चात हुने असरहरूको पूर्व पहिचान गर्ने ।	१. आर.आर.टी. परिचालन गर्ने । २ सरकारी गैर सरकारी निकाय परिचालन र श्रोतको व्यवस्थापन गर्ने । प्राथमिकताको आधारमा घाईतेको उपचार व्यवस्थापनका लागि अस्पताललाई तयारी अवस्थामा राख्ने ।Triage को बारेमा तालिम दिने । ३ सुरक्षित पिउने पानीको सुनिश्चितता व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने । प्रभावितका लागि खाध्यान्नमा विशेष प्याकेज । ४ जोखिम क्षेत्रका घाइतेको लागि थप उपचारको आवश्यकता परेमा सो को उपचार व्यवस्था मिलाउने । अस्पतालहरूमा Drill अभ्यासहरू गराउने । ५ आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेका एम्बुलेन्सहरू तयारी अवस्थामा राख्ने र परिचालन गर्ने । ६ थप सहयोगका लागि निजिर सरकारी निकाय तथा गैरसरकारी दाताहरू सँग सहयोगका लागि आव्हान गर्ने
--------	-------------	--	--	---

					७ सम्बन्धित निकायमा प्रतिवेदन प्रेषित तथा निरन्तर सम्पर्क साथै समन्वयमा रहने ।
	बाढी पहिरो	बर्षायाम अन्य मानव श्रृंखला अवस्थाहरु	बाढी पहिरो पश्चात हुन सक्ने स्वास्थ्य समस्याको समाधानका लागि औषधि खरिद तथा स्टोर गरि राख्ने ,स्वास्थ्य कर्मीलाई ओरिण्टेशन, स्वास्थ्य सन्देश मुलक सुचना सामाग्रीहरु उत्पादन र वितरण कर्मचारी परिचालन /कर्मचारी र आवश्यक व्यवस्थापनको लागि श्रोत व्यवस्थापन, बहुनिकायहरु सँगको समन्वयमा रहने । स्थानिय सरकार मार्फत जोखिम रोकथाम/नियन्त्रणका लागि आवश्यक कानुन र त्यसको कार्यान्वयन। विपद व्यवस्थापनका लागि अस्थायी आवास। वृक्षारोपण गर्ने । रेस्क्यू टिम तयारी र तालिम। लजिष्टिक जस्तै टेण्टहरुको व्यवस्थापन अलर्ट साईरन तथा पुर्व सन्देश दिने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने ।	वन विनास अनाधिकृत रुपमा खानी उत्खनन् ढुंगा बलुवा उत्खनन् योजना बिना/सडक निर्माण खोला तथा नदि क्षेत्र आसपास अतिक्रमण । ठुला जलासय युक्त विधुत /खानेपानी र आयोजनाहरुको संरचनाका कारण जनधनको क्षति, घाइते, वेपत्ता र मृत्यु हुन सक्छ । बिस्थापित हुन सक्छन ।	स्थानिय सुरक्षा संयन्त्रमा जानकारी गराउने। स्थानिय सरकारले आवश्यकता बमोजिम प्रतिकार्य र पूर्वतयारीका कार्यहरु गर्ने । विभिन्न क्लष्टरसँग समन्वयात्मक परिचालन गर्ने । सुरक्षित पिउने पानीको सुनिश्चितता व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने । बालबालिका गर्भवती सुत्केरी दिर्घरोगीहरुका लागि खाद्यान्न परिवार नियोजनका साधनहरु, दैनिक खाने औषधिहरु, सबैलाई खाना सुरक्षा प्रबन्धमा विषेश प्याकेज कार्यक्रम संचालन गर्ने । थप स्वास्थ्य जोखिम क्षेत्र पहिचान गरी नियन्त्रणका उपाय अपनाउने । सुरक्षित स्थानमा सार्ने । सडक निर्माणमा गर्दा ध्यान दिने थप स्वास्थ्य क्षेत्रको सहयोगका लागि सरकारी निकाय तथा दाताहरु सँग सहयोगका लागि आव्हान गर्ने ।

					प्रतिवेदन गर्ने ।
	आगलागी	गर्मीयाम/ जुनकुनै समय	ट्रायज गर्ने, उद्धार गर्ने, आगलागीको कारण पहिचान गरि जोखिम कम गर्ने उपायहरू खोज्ने, खाद्यान्न, लत्ताकपडा र अस्थायी आवासको बैकल्पिक योजना बनाउने । प्राथमिक उपचार सामग्री तयारी अवस्थामा राख्ने । शहरी क्षेत्रमा घर भवन बनाउँदा दमकल छिर्न सक्ने गरि बनाउने । ग्रामिण क्षेत्रमा घर निर्माण गर्दा खर तथा परालबाट बनेका घरहरूको व्यवस्थापन गर्ने जंगलमा हुने आगलागी नियन्त्रण गर्ने । अभिमुखीकरण कार्यक्रमहरू संचार माध्ययम बाट प्रसारण गर्ने । विद्युतीय संरचनाहरूबाट हुन सक्ने दुर्घटना कम गर्न सरोकारवालाहरू सँग छलफल गरि जोखिम घटाउन आवश्यक पहल गर्ने । तालिम प्राप्त अग्नी नियन्त्रण टिम तयार गर्ने ।	विद्युतीय पोल र तारको सही तरीकाले व्यवस्थापन नहुनु । जंगलमा हुने आगलागीका कारण बस्तीमा असर पर्ने । बच्चाहरूबाट हुन सक्ने सलाइ तथा लाइटको प्रयोग । घरमा प्रयोग हुने ग्याँस असावधानी कारणले ।	१ स्थानिय तहमा आर.आर.टि. परिचालन २ सहयोगका लागी स्वा.कार्यालयलाई जानकारी गराउने ३ स्थानिय सुरक्षा संयन्त्रमा जानकारी गराउने । स्थानिय/रेडक्रस क्लबहरू परिचालन गर्ने खाध्यान्न लत्ताकपडा र अस्थायीआवास व्यवस्थापनमा तत्काल सहयोग ४ सुरक्षित पिउने पानीको सुनिश्चितता ५ बालबालिका गर्भवती सुत्केरी दिर्घरोगीहरूका/लागी खाध्यान्नमा विपेश प्याकेज ६ जोखिम क्षेत्रका घाइतेको लागी थप उपचारको आवश्यकता परेमा सो को व्यवस्था मिलाउने ७ आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेका एम्बुलेन्सहरू तयारी अवस्थामा राख्ने । ८ प्रतिवेदन प्रेषित गर्ने ।

					थप सहयोगका लागी सरकारी निकाय तथा दाताहरु सँग सहयोगका लागि आव्हान गर्ने ।
	विषालु जङ्गली च्याउ सेवन	जेष्ठ तथा असार महिना	प्रभावित क्षेत्रका नागरिकहरुलाई जनचेतना जगाउने घटनाको बिस्तृत विवरण लिने, नियमित समिक्षा र सुधार गर्ने। समुदायका नागरिकहरुसँग अन्तर्कृया गर्ने । विशालु जंगली च्याउ चित्र सक्ने वनाउन विज्ञ सहितको टोलिको प्रयोग गर्ने, सचित्र पोष्टर/ होडिड बोर्ड राख्ने ।	विशक्ता झाडापखाला वान्ता मुटुको धड्कन अनियमित हुने, रक्तचाप घट्ने, सास फेर्न गाह्रो हुने वा श्वासप्रश्वास रोकिने, अत्यधिक पसिना आउने, च्याल आउने, शरीर कमजोर हुने, दृष्टि कमजोर मृत्यु	१. स्थानिय तहमा RRT परिचालन गर्ने । २. थप सहयोगका लागि जनस्वास्थ्य कार्यालय तथा निर्देशनालयमा जानकारी गराउने । ३. स्थानिय सरकार मार्फत उपचार व्यवस्थापन तथा अन्य आवश्यकिय व्यवस्थापनमा सहयोग । । ३. आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेका एम्बुलेन्सहरु तयारी अवस्थामा राख्ने । ४. विशालु च्याउ पहिचानका लागि जाँच, परीक्षण, अनुसन्धान तथा अन्य कार्यहरु गर्ने । ७. प्रतिवेदन प्रेषित गर्ने।
	रेविज	जुनसुकै समय	स्वास्थ्यकर्मिहरुलाई अभिमुखिकरण गर्न, नागरिकहरुलाई जनचेतना जगाउने घटनाको बिस्तृत विवरण लिने, नियमित समिक्षा र सुधार गर्ने।	भाईरस पानी देखि डराउने ।	१. स्थानिय तहमा RRT परिचालन गर्ने ।

			समुदायका नागरिकहरुसगैँ अन्तर्कृया गर्ने । घरपालुवा तथा सडकमा रहेका कुकुरहरुलाई Vaccine लगाउने, सचित्र पोष्टर/ होडिड बोर्ड राख्ने ।	थ हल्ला वा ठूलो आवाजवाट तर्सने, चम्किलो, उज्यालो वा हावा सहन नसक्ने वा झसक्क हुने । थ मृत्युसंग डराउने । रिसाउने, कहिले कांहि उत्तेजित भई झम्टने र कहिले चुपचाप शान्त भई वस्ने । स्नायु सम्बन्धी समस्या मृत्यु	२. थप सहयोगका लागि जनस्वास्थ्य कार्यालयमा जानाकारी गराउने । ३. ARV vaccine लाई आवश्यकता अनुसार PHC तथा आधारभुत अस्पतालहरुमा उपलब्ध गराउने तथा उपचार व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने ४. रेविज गराउने जनावरको पहिचानका साथै थप अनुसन्धान कार्यहरु गर्ने । ५. आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेका एम्बुलेन्सहरु तयारी अवस्थामा राख्ने । ७. प्रतिवेदन प्रेषित गर्ने ।
--	--	--	---	---	--

४.२ आपतकालिन अवस्था र महामारीको लागि चाहिने आपूर्ती व्यवस्थापन

तालिका ७: आपतकालिन अवस्था र महामारीको लागि चाहिने आपूर्ती व्यवस्थापन

क्र.स.	विवरण (औषधी र सामग्रीको नाम)	इकाई	चाहिने मात्रा वा संख्या	प्रति इकाईको लागत मुल्य	जम्मा मुल्य (जम्मा इकाई* प्रति युनिटको मुल्य)	कैफियत (खरिदका लागि स्रोत)
१	Vehicle/Ambulance mobilization	थान	१०	३० लाख	१ करोड	प्रदेश / स्थानिय सरकार
२	Motorcycle mobilization	थान	११	२५००००	२७५००००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
३	Oxygen Cylinder	थान	१००	२००००	२००००००००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
४	Oxygen Flowmeter/mask	थान	२००	२५००	५०००००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
५	B.P. instrument	थान	११	३०००	३३०००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
६	Stethoscope	थान	११	१५००	१६५००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
७	Dressing Set	थान	११	५०००	५५०००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
८	Ambu Bag Adult	थान	११	३०००	३३०००	प्रदेश / स्थानिय सरकार

९	Ambu Bag Child	थान	११	३०००	३३०००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
१०	Thermometer	थान	११	३००	३३०००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
११	Weight Mechine	थान	११	५०००	३३००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
१२	Sleeping Bag	थान	११	५०००	५५०००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
१३	Rukch Bag	थान	११	५०००	५५०००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
१४	Gloves	थान	११	७००	५५०००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
१५	Catheter	थान	११	१५०	७७००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
१६	Rain Coat	थान	११	४०००	१६५०	प्रदेश / स्थानिय सरकार
१७	Inj. Ringer Lactate	Bottle	५००	५५	४४०००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
१८	Inj. DNS	Bottle	५००	४५	२७५००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
१९	Inj. Normal Saline	Bottle	५००	४५	२७५००	प्रदेश / स्थानिय सरकार

२०	Inj. Dextose ५%	Bottle	५००	४५	२२५००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
२१	I.V. Set	पिस	५००	१५	२२५००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
२२	I.V. Canula २०, २२ N	पिस	१००	१५	२२५००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
२३	I.V. Canula २४ N	पिस	१००	१५	७५००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
२४	Leuco. Plast ६"	रोल	११	१५०	१५००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
२५	Sprit (Rectified) ४५०ml	बोतल	११	१५०	१५००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
२६	Disposable Syringe ३ml	पिस	२००	५	१६५०	प्रदेश / स्थानिय सरकार
२७	Disposable Syringe ५ml	पिस	२००	५	१६५०	प्रदेश / स्थानिय सरकार
२८	Dexamethasone २ml	भायल	२२	२२	१०००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
२९	InjAvil २ml	एम्पुल	२२	१०	१०००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
३०	Inj. Ranitidine २ml	एम्पुल	२२	१५	४८४	प्रदेश / स्थानिय सरकार

३१	Inj. Diclofenac ३ml	एम्पुल	१००	३०	२२०	प्रदेश / स्थानिय सरकार
३२	Inj. Buscopan २ml	एम्पुल	१००	३२	३३०	प्रदेश / स्थानिय सरकार
३३	Inj. Ciprofloxacin १००ml	बोतल	१००	१००	३०००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
३४	Inj. Metronidazole १००ml	बोतल	१००	१००	३२००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
३५	Inj. Perinorm २ml	एम्पुल	२२	२०	१००००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
३६	ORS	पकेट	१०००	१०	१००००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
३७	Cap tetracycline २५०mg	क्यापसुल			४४०	प्रदेश / स्थानिय सरकार
३८	Cap tetracycline ५००mg	क्यापसुल			१००००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
३९	Tab Metronidazole २००mg	टयाब	५०००	२	०	प्रदेश / स्थानिय सरकार
४०	Tab Metronidazole ४००mg	टयाब	२०००	४	०	प्रदेश / स्थानिय सरकार
४१	Tab Ciprofloxacin २५०mg	टयाब	२०००	६	१००००	प्रदेश / स्थानिय सरकार

४२	Tab Ciprofloxacin ५००mg	टयाव	२०००	८	८०००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
४३	Tab Paracetamol ५००mg	टयाव	५०००	१	१२०००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
४४	Tab CTZ१०mg	टयाव	२०००	४	१६०००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
४५	Tab Azithromycin ५००mg	टयाव	२०००	३०	५०००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
४६	AB Cotton ४००gm	रोल	२२	२००	८०००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
४७	Bandage ६"	रोल	२२	२०	६०००	प्रदेश / स्थानिय सरकार
४८	Ciprofloxacin eye drops	Vial	100	३०	४४००	

भाग-५ भूमिका तथा जिम्मेवारीहरू (Roles and Responsibilities)

५.१ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन

- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति तथा योजना स्वीकृत गर्ने,
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा अङ्गीकार गर्नु पर्ने नीतितथा योजनाका सम्बन्धमा कार्यकारी समिति र प्राधिकरणलाई आवश्यक निर्देशन दिने,
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा प्रदेश तथास्थानीय तहलाई आवश्यक नीतिगत मार्गदर्शन गर्ने,
- विपद् व्यवस्थापनका लागि आर्थिक स्रोतकोव्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धमा कार्यकारी समिति तथाप्राधिकरणलाई निर्देशन दिने र सोको लागि आवश्यकसहजीकरण गर्ने,विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यहरूको मूल्याङ्कनगर्ने।

५.२ व्यवस्थापन इकाई स्वास्थ्य आपतकालीन तथा विपद्

- स्वास्थ्य आपतकालिन तथा विपद्को अवस्थामा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको सचिवालयको रूपमा कार्य गर्ने ।
- गृह मन्त्रालय अन्तर्गतको राष्ट्रिय विपद् व्यवस्थापन केन्द्र लगायत अन्य सम्बन्धित निकायहरूसंग स्वास्थ्य क्षेत्रको सम्पर्क बिन्दुको रूपमा कार्य गर्ने ।
- स्वास्थ्य आपतकालिन तथा विपद्को अवस्थामा राष्ट्रिय रोग नियन्त्रण केन्द्रसंग समन्वय गरि द्रुत प्रतिकार्य गर्ने ।
- प्रदेश तथा स्थानीय तहसंग स्वास्थ्य आपतकालिन तथा विपद्को अवस्थामा केन्द्रिय सम्पर्क बिन्दुको रूपमा कार्य गर्ने ।
- आपतकालिन तथा विपद्को अवस्थामा सहयोगी अन्तराष्ट्रिय निकाय, गैरसरकारी एवम् सरोकारवाला संघसंस्थाहरूसंग समन्वय गरि आवश्यक सहयोग परिचालन गर्ने ।
- आपतकालिन तथा विपद्को अवस्थामा हव तथा स्याटेलाईट अस्पतालहरूबाट सेवा प्रवाह गर्न आवश्यक सहकार्य गर्ने ।
- स्वास्थ्य आपतकालिन अवस्थाको सूचनाहरूलाई अभिलेखिकरण गर्ने ।
- मापदण्ड निर्धारण तथा क्षमता विकासका लागि राष्ट्रिय रोग नियन्त्रण केन्द्रसंग सहकार्य गर्ने ।

५.३ प्राविधिक सल्लाहकार समिति

५.४. जिल्ला स्तरिय द्रुत प्रतिकार्य टोली (District Rapid Response Team)

१. प्रादेशिक द्रुत प्रतिकार्य समितिद्वारा प्रदान गरिएको कार्ययोजनाको कार्यान्वयन निर्देशन पालना गर्ने, प्रदेश र स्थानीय तहबीच समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गर्ने,
२. जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिसँगको समन्वयमा विभिन्न रोगको महामारीका सबै चरणमा (पूर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा महामारी पश्चातको अवस्था) विभिन्न निकायबीच समन्वयको काम गर्ने,
३. जिल्ला अन्तर्गतका पालिकसँगको सहकार्यमा पालिकामा हुने विभिन्न महामारी व्यवस्थापनमा समन्वय, सहयोग र सहजीकरण गर्ने,
४. प्रदेशको सहयोगमा द्रुत प्रतिकार्य सम्बन्धी जिल्ला तथा पालिकास्तरीय तालिम सञ्चालन गर्ने,
५. आपतकालीन जनस्वास्थ्य घटनाको अनुसन्धान गर्ने वा गर्न सहजीकरण गर्ने,
६. रोग फैलिन नदिन र रोकथामका लागि उपयुक्त कार्य गर्ने वा गर्न सहजीकरण गर्ने,
७. बिरामीको उपयुक्त उपचार व्यवस्थापन गरी आपातकालीन स्वास्थ्य घटनाबाट हुनसक्ने मृत्यु, जटिलता र अपाङ्गतालाई रोकथाम गर्न वा घटाउन स्वास्थ्य संस्थामा प्राविधिक सहयोग र आवश्यक औषधी, औजार वा उपकरणको आपूर्ति व्यवस्थापन गर्ने वा गर्न सहजीकरण गर्ने । जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुर तथा मातहत समेतमा रहेका उद्धार टोली परिचालन गर्ने ।

५.५ आपतकालीन चिकित्सा टोली (Emergency Medical Team)

१. आपतकालीन चिकित्सकीय समूह गठन तथा सोको काम, कर्तव्य र अधिकार विपद्को प्रकृति अनुसार निर्धारण गर्ने,
२. आपतकालीन चिकित्सकीय समूह परिचालन समितिको विभिन्न विपद्का सबै चरणमा (पूर्वतयारी, प्रतिकार्य तथा विपद् पश्चातको अवस्था) विभिन्न निकाय बीच समन्वय गर्ने,
३. आपतकालीन चिकित्सकीय समूह परिचालन समितिले विपद् व्यवस्थापनको योजना तथा कार्यविधिका साथै आपतकालीन स्वास्थ्य योजना निर्माण गरी लागू गर्ने,
४. नियमित रूपमा बैठक बसी जोखिम/विपद्का सम्बन्धमा प्राप्त तथ्याङ्क तथा सूचनाको आधारमा विश्लेषण सहित परिस्थितिको मूल्याङ्कन गरी आवश्यक निर्देशन दिने,
५. राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय आपतकालीन चिकित्सकीय समूहको परिचालनकालागि सहजीकरण गर्ने,
६. जनस्वास्थ्य महामारी तथा विपद्को बेलामा विभिन्न तहमा गठित संयन्त्रका साथै बहुनिकाय समन्वयात्मक परिचालन तथा प्रतिकार्यको सुनिश्चितता गर्ने,
७. विपद् व्यवस्थापनका लागि सम्बन्धित सरोकारवालाको पहिचान गरी समय-समयमा सूची अद्यावधिक गर्ने,

८. आपतकालीन चिकित्सकीय परिचालनका असल अभ्यास तथा सिकाइलाई अभिलेखीकरण गर्ने,
९. आवश्यकता अनुसार राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय निकायसँग समन्वय गर्ने,
१०. आपतकालीन चिकित्सकीय समूहको परिचालनकालागि आवश्यक पर्ने जनशक्ति, सर-सामग्री तथा अन्य आर्थिक श्रोतको पहिचान गरी व्यवस्थापन गर्ने तथा उपलब्धताको सुनिश्चितता गर्ने,
११. आपतकालीन चिकित्सकीय समूहको क्रियाकलापको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षणगरी आवश्यक पृष्ठपोषण दिने,
१२. आपतकालीन चिकित्सकीय समूहको परिचालनकालागि प्रदेश तथा स्थानीय तह तथा अस्पतालहरूसँग समन्वय गर्ने,
१३. आपतकालीन चिकित्सकीय समूह परिचालन समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार बस्ने छ ।

५.६ जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र (DEOC)

- स्वास्थ्य आपतकालिन तथा विपदको अवस्थामा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको सचिवालयको रूपमा कार्य गर्ने ।
- गृह मन्त्रालय अन्तर्गतको राष्ट्रिय विपद व्यवस्थापन केन्द्र लगायत अन्य सम्बन्धित निकायहरूसँग स्वास्थ्य क्षेत्रको सम्पर्क बिन्दुको रूपमा कार्य गर्ने ।
- स्वास्थ्य आपतकालिन तथा विपदको अवस्थामा राष्ट्रिय रोग नियन्त्रण केन्द्रसँग समन्वय गरि द्रुत प्रतिकार्य गर्ने ।
- प्रदेश तथा स्थानीय तहसँग स्वास्थ्य आपतकालिन तथा विपदको अवस्थामा केन्द्रिय सम्पर्क बिन्दुको रूपमा कार्य गर्ने ।
- आपतकालिन तथा विपदको अवस्थामा सहयोगी अन्तराष्ट्रिय निकाय, गैरसरकारी एवम् सरोकारवाला संघसंस्थाहरूसँग समन्वय गरि आवश्यक सहयोग परिचालन गर्ने ।
- आपतकालिन तथा विपदको अवस्थामा हब तथा स्याटेलाईट अस्पतालहरूबाट सेवा प्रवाह गर्न आवश्यक सहकार्य गर्न ।
- स्वास्थ्य आपतकालिन अवस्थाको सूचनाहरूलाई अभिलेखिकरण गर्ने ।
- मापदण्ड निर्धारण तथा क्षमता विकासका लागि राष्ट्रिय रोग नियन्त्रण केन्द्रसँग सहकार्य गर्ने ।

५.७ अस्पतालहरू (निजी र सरकारी)

- विपदको समयमा स्वास्थ्य जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै सरकारी तथा निजी स्वास्थ्य संस्थाहरूले आवश्यकता अनुसार एकद्वार प्रणाली मार्फत उद्धार, रोकथाम, उपचार, व्यवस्थापन तथा परामर्शमा सहकार्य गर्ने ।

तालिका ८: जिल्ला स्तरमा उपचार हुने स्वास्थ्य संस्था

क्र.सं.	संस्था	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नम्बर
१	मदन भण्डारी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, हेटौँडा अस्पताल	अमर अधिकारी	९८५५०१४८५७
२	मनहरी अस्पताल	शिवराम बानिया	९८४५६०५९११
३			
४	हेटौँडा सिटी अस्पताल	डा . बसिम राई	९८५५०७३५७०
५	मकवानपुर सहकारी अस्पताल	अर्जुन बिँडारी	९८५५०७१५०२
६	हेटौँडा सामुदायिक आँखा अस्पताल	सुधिर श्रेष्ठ	९८४५०२८५०४
७	सिद्धस्थली अस्पताल	गोमा गौतम	९८४१७८२१०१
८	सि.एम्.सि हेटौँडा अस्पताल, थानाभर्याङ्ग	जेनिसा अधिकारी	९८०२८८६३६१
९	हेटौँडा मोडल अस्पताल	डा. वसन्तमान प्रधान	९८५५०७०१३५
१०	सन्चो अस्पताल	लक्ष्मण अधिकारी	९८५५०७००२८
११	निको अस्पताल	सुधिर दाहाल	९८५५०६८७३७
१२	चौघडा अस्पताल	राजु गुरुङ	९८४१७७२८४७
१३	सुनौलो भविष्य	विजय श्रेष्ठ	९८५५०६८८३२

भाग — ६ समन्वय र सञ्चारश्रोत परिचालन तथा अनुगमन (Coordination and Communication, Resource mobilization and monitoring)

६.१ समन्वय र सञ्चार संयन्त्र (Coordination and Communication Mechanism)

१. प्रकोप तथा विपदमा सहयोगी संस्थाहरू बीचको समन्वयमा विश्लेषण सहितको संयुक्त वस्तुस्थिति प्रतिवेदन (What, Who, Whom, When and Where- ५ W) म्यापिङ गर्ने,
२. स्थानीय तहका निर्वाचित प्रतिनिधि, जन/ स्वास्थ्य सेवा कार्यालय र प्रभावित स्वास्थ्य संस्थाका स्वास्थ्यकर्मी सँग निरन्तर समन्वय गरिने,
३. जिल्लास्तरमा प्रमुख जिल्ला अधिकारी मुख्य जिम्मेवार व्यक्ति भएको हुँदा निजसँग निरन्तर सम्पर्क र सहयोगका क्षेत्रका बारेमा समन्वय गरिने। जिल्लास्थित विभिन्न सुरक्षा निकायहरू परिचालन गर्ने अधिकार भएकाले पनि वहाँसँग सहयोगका लागि छलफल गरिने। यसमा Health and Nutrition Cluster का Co-Lead ले अन्य साझेदारी निकायहरूसँगको समन्वयमा महत्वपूर्ण भूमिका हुने,
४. स्थानीय तहमा RRT /EMDT परिचालन गर्ने कार्य प्रदेश स्वास्थ्य सेवा कार्यालयको समन्वयमा गरिनेछ।
५. Health and Nutrition Cluster ले अन्य जस्तै: WASH, Protection, Food Security, Logistics आदि Cluster सँग पनि निरन्तर समन्वय र सहकार्य गर्नेछ।
६. प्रदेश विपद् व्यवस्थापन परिषद् तथा आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालयसँग समन्वय गरी प्रभावित स्थानमा अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण गरिने।

६.२ आपतकालिन चिकित्सा टोली

१. अतिरिक्त सचिव, नीति योजना तथा अनुगमन र गुणस्तर मापन तथा नियमन, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	- संयोजक
२. नीति योजना तथा अनुगमन महाशाखा प्रमुख, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	- सदस्य
३. गुणस्तर मापन तथा नियमन महाशाखा प्रमुख, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	- सदस्य
४. प्रशासन महाशाखा प्रमुख, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	- सदस्य
५. इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखा प्रमुख, स्वास्थ्य सेवा विभाग	- सदस्य
६. उपचारात्मक सेवा महाशाखा प्रमुख, स्वास्थ्य सेवा विभाग	- सदस्य
७. प्रमुख, विश्व स्वास्थ्य संगठन, नेपाल	- सदस्य
८. प्रमुख, स्वास्थ्य आपतकालीन विपद् व्यवस्थापन इकाई, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	- सदस्य-सचिव

मकवानपुरको लागि प्रादेशिक अस्पताल हेटौडामा EMT गठन गरि क्रियाशिल रहेको छ ।

६.३ विपद् सुचना केन्द्र:

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति मार्फत विपद् तथा आपतकालिन अवस्थामा नेपाल टेलिकम मार्फत अलर्ट म्यासेज गर्ने ।

६.४ जिल्ला स्तरमा श्रोत तथा वित्तीय परिचालन (Financial and Resource mobilization at District Level)

जिल्ला प्रशासन	सूचना, पुर्वतयारी खोज उदार
खानेपानी	सफा र शुद्ध खानेपानीको अवस्था
जनस्वास्थ्य कार्यालय	औषधि तथा औषधिजन्य सामग्री सहित दुर्त प्रतिकार्य टोली परिचालन . तथ्याङ्क संकलन लाईन लिष्टीङ तथा जोखिम संचार ।
प्रादेशिक अस्पताल	उपचार व्यवस्थापन
सेना तथा प्रहरी	खोज तथा उद्धार कार्यको व्यवस्थापन
वन तथा भुसंरक्षण	वन पाखाका संरक्षण/पुर्वनिधारण
सेना तथा प्रहरी	खोज तथा उद्धार कार्यको व्यवस्थापन
वन तथा भुसंरक्षण	वन पाखाका संरक्षण/पुर्वनिधारण
शिक्षा	सूचना सन्देश पुर्व तयारी
शहरी विकास	पूर्वधार निर्माण क्षति आहाडकलन
भेटनरी	पशुजन्य खानेकुरा व्यवस्थापन/उपचार
कृषि ज्ञान केन्द्र	खाधान्न व्यवस्थापन/कृषिको लागी विउ,मल र प्राविधिक व्यवस्थापन,खानेकुरा गुणस्तरीय कायम ।

६.५ संघिय तथा प्रादेशिक आपतकालिन राहत सहयोग

संघिय तथा प्रादेशिक तहबाट जिल्लास्तरमा विपद् तथा आपतकालिन अवस्थाको लागि गोदाम घर निर्माण गरी (मकवानपुरको लागि हेटौडा ११ थानाभज्याङ्गमा गोदाम घर रहेको छ) आवश्यक श्रोत साधन जगेडा राख्ने व्यवस्था गरिएको छ जसले जिल्लामा आवश्यक पर्दा उक्त श्रोत तथा सामग्रीहरु प्रयोग गर्न मिल्नुको साथै प्रदेश स्वास्थ्य मन्त्रालय तथा निर्देशनालयमा समेत निश्चत मात्रामा बजेटको विनियोजन गरिएको छ । जिल्ला तहमा समेत जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिमा समेत बजेटको व्यवस्था रहेको हुदाँ आवश्यक पर्दा प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

६.६ विपद्को समयमा अन्तर जिल्ला सहायता

विपद् तथा आपतकालिन समयमा अन्तर जिल्ला तथा जिल्ला भित्र विपद्मा कार्यरत संघसंस्थाहरू बिचको समन्वय र सहकार्यमा खाद्यान्नको व्यवस्थापनमा सहयोग, औषधि व्यवस्थापनमा सहयोग, विभिन्न सरसमानको सहायता, मानव श्रोतको सहायता, सूचना प्रवाहमा सहायता गर्न सकिनेछ ।

६.७ अनुगमनका संयन्त्र र त्यसका सूचकहरू

- जिल्लास्तरीय दुर्तप्रतिकार्य समितिको बैठक कम्तिमा पनि वर्षमा ३ पटक बसेको हुनेछ । उक्त बैठक आवश्यकता अनुसार बस्न सकिनेछ ।
- हरेक वर्ष स्वास्थ्य आपतकालिन पुर्व तयारी र प्रतिकार्य योजना अद्यावधिकको लागि कार्यशाला गोष्ठी वर्षमा कम्तिमा एक पटक आयोजना हुनेछ र योजना अद्यावधिक हुनेछ ।
- जिल्ला तथा स्थानीयतहमा RRT तथा RRC गठन तथा अद्यावधिक हुनेछ ।
- आवश्यक औषधि तथा औषधिजन्य सामग्रीहरूको बफर स्टकको सुनिश्चिता ।

अनुसूचीहरु:

अनुसूची: १

तालिका ९: तथ्याङ्क संकलनका लागि फरम्याट:

क्र. स	प्रदेश/ जिल्ला/ जिल्लाव/ डा	जन- संख्या	घटनाको विवरण				प्रभावित जनसंख्या						अस्पताल/ स्वास्थ्य संस्था		आवश्यक औषधीको मौज्दात	प्रतिक्रिया	समस्याहरु	सुझाव हरु			
			नाम	प्रकृति	समय/ मिति	स्थान	प्राकृतिक्/मानवनिर्मित वि					प्रकोपजन्य रोग			ओपिडी	भर्ना भएको					
							मृत्यु	घाईते	उपचार भएको	रिफर गरिएको	हराएको	मृत्यु	सम्पर्कमा आएको	केसहरु							

अनुसूची: २

तालिका १०: जिल्लाभित्र संचालित एम्बुलेन्सहरूको विवरण (क र ख वर्गको)

सि. न	एम्बुलेन्स नम्बर	सञ्चालन गर्ने संघसंस्था	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर	सञ्चालन गर्न निकायको प्रमुखको नाम	सञ्चालन गर्न निकायको प्रमुखको मो.नम्बर	चालकको नाम	सम्पर्क नम्बर	कोभिड १९ को संक्रमण रोक्न पार्टिसन गरेको / नगरेको	वर्ग	४ wheel/ भए/नभए को र मोडल
१	बा.प्रदेश ०३-००१ झ ०९७	हेटौडा अस्पताल	हेटौडा - १	०५७-५२०३०५	डा.राम चन्द्र सापकोटा	९८५११७८०६९	बिनोद श्रेष्ठ	०५७-५२०३०५	गरेको GPS जडान	क	नभएको २०२१
२	प्रदेश नं.३ ०१-००२ झ ५४८१	हेटौडा अस्पताल	हेटौडा - १	०५७-५२०३०५	डा.राम चन्द्र सापकोटा	९८५११७८०६९	कृष्ण आले मगर	९८४६९५१८७६	गरेको GPS जडान	ख	नभएको २०२१
३	बा.प्रदेश-३ ००१ झ-०१५३	हेटौडा अस्पताल				९८५११७८०६९	बिनोद श्रेष्ठ	९८४५०३११७७	गरेको GPS जडान	ख	नभएको २०२२

४	बा.प्रदेश ३ ००१ च - १९९७	ने.रे.सो , मकवानपुर	हेटौडा - १	०५७-५२०७११	लक्ष्मण भट्टराई	९८४५०२८७११	जर्नादिन नेपाल	९८५५०२८९५ २	गरेको GPS जडान	ख	भएको २०२१
५	बा.प्र.०३- ००१झ-१८३	ज्यामिरे आ.स्वा.के .	हेटौडा- १९	९८५५०७४८०२	प्रकाश बर्तौला	९८५५०७४८०२	शम्भु प्रसाद पौडेल	९७४४४६६७७ ५	गरेको GPS जडान	ख	भएको २०२५
बागमती गाउँपालिका											
६	बा.प्रदेश ०३- ०१-००२झ ६५३६	सहिद स्मृति आधारभूत अस्पताल, कोइराला दमार	बागमती -६		दिनेश गुप्ता		जीवन बल	९८६०७३४७३ ९	गरेको GPS जडान	ख	२०२१
बकैया गाउँपालिका											
७	बा ०३ झ १४१	सिखरपुर स्वा चौकी			अमर लामा		बुदराज स्याङ्गलान	९७४५३२४४० ०	गरेको GPS जडान	ख	२०२२ भएको
थाहा नगरपालिका											

८	बा.प्रदेश ००२ झ-६०२८	आग्रा स्वास्थ्य चौकी	थाहा-८		आदर्श अधिकारी	९८४५५८३१०२	हिरालाल थिंग	९८४०६०७६४ ६	निष्क्रिय	ख	भएको २०२१
९	बा.प्रदेश ०१- ००३ झ ५८१८	ओखर बजार एम्बुलेन्स सेवा	थाहा-१		सुरेन्द्र श्रेष्ठ	९८४३४३७५६२	राजेन्द्र प्रधान	९७४६२४०६० ०/ ९८४४४५३३८ ७	निष्क्रिय	ग	भएको २०२१
१०	ना.१.झ १६७७	बज्रबाराही स्वा.चौ	थाहा-६		राजन भक्त श्रेष्ठ	९८५५०६९३०६	दिलिप भट्ट	९८४५०७२०४ ३	निष्क्रिय	ग	२०१६ भएको
११	बा.प्रदेश ०१- ००३ च ११०९	प्यासिफ बचत संस्था, बज्रबाराही	थाहा-६		सुनिल भक्त श्रेष्ठ	९८४१४४८७९६	मुकेश वि.क	९८४४२०३३० ६	निष्क्रिय	ग	२०२१ भएको
मनहरी गाउँपालिका											
१२	बा.प्र.०३-०० झ-०१३७	मनहरी आधारभूत अस्पताल	मनहरी -७		डा. रशमी झा	९८४९९२०३२४	अजय सिंह बहादुर मोक्तान/जी वन बोगटी	९८४५५०४०५ ५	गरेको	ख	भएको २०२१

१३	बा प्रदेश ०३ ००३ झ ०१३८	हाडीखोला स्वा.चौ	मनहरी- ३	-	नाथु प्रसाद चौधरी	९८४५०२२५३९	प्रेम खुलाल	९८५५०१६१३ ८	गरेको	ख	२०२२ भएको
भीमफेदी गाउँपालिका											
१४	बा.प्र ०३- ००२झ- ७२८९	प्रा.स्वा.के. भीमफेदी	भीमफेदी -०६	९८४५०२९६९९	डा.प्रविनपाठक	९८४५०२९६९९	सुशील लामा	९८४५७०४२५ २	GPS छ	ख	भएको २०२५
कैलाश गाउँपालिका, राक्सिराङ्ग गाउँपालिका, इन्द्रसरोवर गाउँपालिका र मकवानपुरगढी गाउँपालिकामा ख बर्गको एम्बुलेन्स नभएको											

तालिका ११: जिल्लामा सञ्चालित शववाहनको विवरण

सि.न	शव बहानको नम्बर	सञ्चालन गर्ने संघ संस्था	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर	सञ्चालन गर्ने निकायको प्रमुखको नाम	सञ्चालन गर्ने निकायको प्रमुखको स .न	चालकको नाम	सम्पर्क नम्बर	कोभिड १९ को संक्रमण रोक्न पार्टिसन १ गरेको / नगरेको
१.	ना.३.च ४८८	नारायणी यातायात व्यवसायी संघ	हे.उ.म.न.पा ४		हिरालाल श्रेष्ठ	९८५५०६७०६३	मंगल लामा	९८५५०३२०६३	
२.	बा.प्र.०३-००१झ-०१६९	हे.उ.म.न.पा	हे.उ.म.न.पा २		हिम पौडेल	९८४५०२८२२१	हरी दाहाल	९८४९५०५६००	
३	बा ८ .च २६५	नेवा पुचा , बज्रबाराही	थाहा-६		विनोद महर्जन	९८४१०५४४४६	शंकर गोपाली	९८६३६५०५०२	हाल संचालनमा नरहेको

तालिका १२: जिल्लामा बिरामी ओसारपोसार गर्ने साधन (Patient Transport Vehicle) को विवरण (साविकको ग वर्गको एम्बुलेन्स)

सि. न	एम्बुलेन्स नम्बर	सञ्चालन गर्ने संघसंस्था	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर	सञ्चालन गर्ने निकाय को प्रमुख को नाम	सञ्चालन गर्ने निकायको प्रमुखको मो.नम्बर	चालक को नाम	सम्पर्क नम्बर	कोभिड १९ को संक्रमण रोक्न पार्टिस	व र्ग	४ wheel/ भए/नभएको र मोडल
-------	------------------	-------------------------	--------	---------------	--------------------------------------	---	-------------	---------------	-----------------------------------	-------	--------------------------

									न गरे को / नगरे को		
१	ना.३.च.४ ५७४	ने.रे.सो , मकवानपु र				९८४५०२८ ७११	चन्द्रमा न मर्हजन	९८४५१४८५११	गरे को GPS जडा न	-	२०१६
२	ना.३.च ८२८९	मकवानपु र सहकारी अस्पताल	हेटौंडा-१	०५७- ५२६५८७	संग्राम श्रेष्ठ	९८५५०६७ ६६२	अजय स्यान ताङ्ग	९८४५६१९१९४	गरे को GPS जडा न	-	भएको २०१६
३	ना .१ झ १५९३	पदमपोख री स्वा.चौ	हेटौंडा- १२	-	धानेश्वर शाह	९८४५१०७ १७३	अर्जुन सिह मोक्ता न	९८४५१८६२३१	गरे को GPS	-	२०१६ नभएको

जिल्ला जनस्वास्थ्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, मकवानपुर २०८३

									जडा न		
४	ना.३.च ६३२८	रुरल हेल्थ	हेटौडा - १४	-	श्री माया थिङ्ग	९८०४४३९ ५२४	राजु लामा	९८४५६७०३१०	गरे को GPS जडा न	-	२०१६ नभएको
५	ग.१.च ७७१३	मोक्तान सामाज	हेटौडा - १४	-	धन बहादुर मोक्तान	९८११८६१ २६१	अशोक मोक्ता न	९८४५०१८५१५	गरे को GPS जडा न	-	२०१८ भएको
६	ना.२.च ७३०९	चुरियामाई वन उपभोक्ता समिति	हेटौडा - १४	-	मिन बहादुर घलान	९८४५३०३ ६३२	माइला घलान	९८४५५७५०३६	गरे को GPS जडा न	-	२०१३ भएको
७	ना.३.च १९२५	नारायणी यातायात	हेटौडा - ४	०५७- ५२०६७०	हिराला ल श्रेष्ठ	९८५५०६७ ०६३	मंगल लामा	९८५५०३२०६३	गरे को GPS	-	भएको २०१६

जिल्ला जनस्वास्थ्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, मकवानपुर २०८३

		व्यवसाय संघ							जडा न		
८	ना.४.च १४०	युवा बचत तथा ऋण सहकारी सं.लि	हेटौडा-२	-	राजु गौतम	९८५५०६९ ६७५	बुद्धिला ल बज्यू	९८६३९९९३६९	गरे को GPS जडा न	-	नभएको २०१६
९	ना.४.च १७७७	नारायणी यातायात कम्पनी प्रा.लि	हेटौडा- ११	-	गोर्कण पराजु ली	९८५५०६७ ६१६	हेम बहादुर माझी	९८४४३९३५२२	गरे को GPS जडा न	-	भएको २०१६
१०	ना.१.झ १६१२	हर्नामाडी स्वा.चौ	हेटौडा - १८	-	अनिल बानिया	९८५५०६८ ०९१	दिनेश श्रेष्ठ	९८५५०८८३४५	गरे को GPS जडा न	-	भएको २०१८
११	बागमती प्रदेश ०३	सामुदायि क स्वा. सेवा के	हेटौडा - ९	०५७- ४१२३९९	राम विष्ट	९८५५०६३ ३२६	राम खरेल	९७४२५७९८७७	गरे को GPS	-	भएको २०२२

जिल्ला जनस्वास्थ्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, मकवानपुर २०८३

	-००१ च -०७८३	मकवानपुर तथा सामुदायिक प्रहरी सेवा केन्द्र							जडा न		
१ २	बा.१.अ ११०	हेटौडा सिमेन्ट उद्योग	हेटौडा - ९	-	बिनोद लामि छाने	९८४५०२८ ४४०	प्रताप सिंह लोप्चन	९८४५०३०४२५	गरे को	-	२०१४ भएको
१ ३	बा.१.झ ७९२५	७ नं फिए.गुल्म	हेटौडा - १	०५७- ५२१९८९	-	-			गरे को	-	भएको
१ ४		श.प्र.बल १४ न.हे.क्वा , हेटौडा	हेटौडा-८				सन्तोष तामाङ्ग	९८४५८४७४६४		-	भएको
१ ५	ना.३.च ९१३४	स्व पडित खडानन्द नेपाल स्मृति प्रतिष्ठान	हेटौडा-२	९८५५०२८ ९५२ ९८५५०११ ०४२			हरिकृ ष्ण श्रेष्ठ	९८५५०८८३४९	गरे को	-	भएको २०१६

जिल्ला जनस्वास्थ्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, मकवानपुर २०८३

बागमती गाउँपालिका											
१६	ना १ झ १६९०	राईगाँउ स्वा.चौ	बागमती - १	-	फुलेश्वर पाण्डे	९८४४०६९ ४६७	आर्यन गोँबा पहरी	९८६३९९८५०	गरे को	-	भएको २०१८
१७	ना ५ च १९६८	ने.रे.सो , फापरबारी उपसमुह	बागमती गा.पा - ६		शंकर कुमार पराजु ली	९८४५५३८ ५५४	किरण घलान	९८४१०१९५५०	गरे को	-	२०१९ भएको
बकैया गाउँपालिका											
१८	ना. ४ च १३८	हात्तीसुडे आधारभूत स्वा.स्व.के .	बकैया - ३		कृष्ण लामा	९८५५०७७ १९१	चन्द्र बहादुर भ्लोन	९८४५५१५५६०	गरे को	-	भएको २०१९
१९	बा.२.झ ३०९९	बकैया आ.अस्पता ल	बकैया-४		राजन मानन्ध र	९८४५५८९ ८६४	विशाल न्यौपाने	९८४५८४७८३८/९८६८ ८२८७३८	गरे को	-	भएको २०१६
मकवानपुरगढी गाउँपालिका											

२०	ना.१.झ १६०२	मकवानपुर रगढी स्वास्थ्य चौकी	शिखरकटे री		नवराज सुवेदी	९८४५०३० ७२९	ओम सुन्दर ठाडाम गर	९८६५२१०८८८	गरे को	-	नभएको २०१६
२१	बा.प्रदेश ०१-००३ झ ५८०६	सुकौरा स्वा.चौ	मकवानपुर रगढी गढी - ७		अन्जु कुमारी	९८४४३३७ ७०४	प्रेमा रत्न लामा	९८६१९१४९८८ ९८४५७७८०६४		-	भएको २०१९ (संचालन नभएको)
इन्द्रसरोवर गाउँपालिका											
२२	बा.प्र.३ ००१ झ ००९०	इन्द्रसरोवर र गा.पा	कुलेखानी स्वा.चौ		देव कृष्ण पुडासै नी	९८४१४९२ ३६३	विजय गोले	९७४८३०६९९०	छैन	ग	२०२१ भएको
२३	बा.प्रदेश ०३-००१ झ ०१०३	माखू स्वास्थ्य चौकी	इन्द्रसरोवर र - १		सुब्बा थापा मगर	९८६६८८० ८२४	सुरज छुमी	९८४२४६२९८५	छैन	ख	२०२१ भएको
थाहा नगरपालिका											

२४	ना १.झ १५६५	पालुङ्ग प्रा.स्वा.के	पालुङ्ग - ५		डा.जोन सन बि.क.	९८६५१२५ ७०१	सुनिल कार्की	९८६१८५९५३५	GPS छ	ग	२०१३ भएको
२५	बा प्रदेश ०३ ००१ झ ०११४	चित्लाङ्ग स्वा चौकी	थाहा ९		महेश्वर लामि छाने	९८४१०६१ ७५२	ईश्वर गमाल	९८४०६६१६७८	GPS छ	ग	२०२१ भएको
२६	ना-१-झ- १६७७	बज्राबराही स्वा चौ	थाहा-६		जीनु झंगोल	९८४३७१६ १७८	सन्दिप भट्ट	९८४१२३४५१६	GPS छ	ग	२०१८ भएको
२७	बा प्रदेश- ०१-	ओखर बजार	थाहा-१		सुरेन्द्र मान	९८५५०६७ ६९७	राजेन्द्र प्रधान	९८४४४५३३८७	GPS छ	ग	२०२१ भएको
२८	बा प्रदेश ०३-०१-	प्यासिफि क बचत	थाहा-०६		सुभिन भक्त	९८४१४४८ ७९६	मुकेश बि.क	९८१७२५२५२५	GPS छैन	ग	२०१९ भएको
कैलाश गाउँपालिका											
२९	ना.१ झ १६९७	कटुन्जे स्वा.चौ	कैलाश-३		रन्जेस पटेल	९७६३४८५ १७३	सुजन प्रजा	९८४५६५६३२५	छैन	ग	२०१६ भएको
३०	बा प्रदेश ०३ ००१ झ ०१३४	डाडाखर्क स्वा.चौ	कैलाश- १, डाडाखर्क		रोशन कुमार मण्डल	९८६४८४२ ३२६	रमेश स्याङ्ग तान	९७४५६९१३०४	छैन	ग	भएको २०२२

३ १	ना.४.च ३८५	प्रेम सेवा समाज	कैलाश- १०	-	मीरा स्याङ्गता न	९८४५७७५ ९४०	इशान तामाङ	९७४५२९५५०७	छैन	ग	नभएको २०१६
राक्सिराङ्ग गाउँपालिका											
३ २	प्रदेश ३ ०१-००२ झ ५०१४	राक्सिराङ्ग स्वा.चौ	राक्सिराङ्ग -५		डा.योग नेहर श्रेष्ठ	९८०९१०५ ३३०	गंगारा म प्रजा	९८६४७७६६००	छैन	ग	भएको २०१८
मनहरी गाउँपालिका											
३ ३	ना.१ झ १६०४	हाडीखोला स्वा.चौ	मनहरी - ३		नाथु प्रसाद चौधरी	९८४५०२२ ५३९	रत्न बहादुर थिङ्ग	९८५५०१५५००	गरे को	ग	नभएको २०१६
३ ४	बा.प्रदेश.० ३-००१ च १२५६	स्व.रामकृ ष्ण तथा नारायणी तिमल्सिना स्मृति	मनहरी-३		राजकु मार तिम्ल सिना	९८४५०११ ४००	राजकु मार तिम्ल सिना	९८४५०११४००	GPS जडा न	ग	भएको २०२१

३ ५	ना.४.च ५९५६	मनहरी उद्योग वाणिज्य संघ	मनहरी - ७		गणेश मानन्ध र	९८५५०६७ ९९५	वीर बहादुर लामा	९८६३३४९९९९	गरे को	ग	भएको २०९९
३ ६	बा प्रदेश ०३ ००३ च १८९२	श्री शान्ति स्वाल्म्बन सा.को.स	मनहरी १	-	-	-	सुमन घलान	९७४९६८२५००		ग	भएको २०२९ (संचालन मा नहारेको)
३ ७	ना.२.च १७३८	ने.रे.सो मनहरी उपशाखा	मनहरी - ३	-	मोहन काकी	९८५५०३० ३५४	भिम बहादुर रुम्बा	९८४५१०५८२९	गरे को		नभएको २००९ (संचालन मा नरहेको)
भीमफेदी गाउँपालिकामा ग वर्गको एम्बुलेन्स नभएको											

अनुसूची: ३

तालिका १३: जिल्लाभित्रका स्थानीयतहरूको दुर्तप्रतिकार्य समिति तथा टोलीहरूको विवरण

१. राक्सिराङ्ग गाउँपालिका RRC तथा RRT का सदस्य स्वास्थ्यकर्मीहरूको विवरण					
पालिकास्तर द्रुत प्रतिकार्य समिति (RRC)					
सि.न.	नामथर	पद	सम्पर्क नं.	इमेल	भुमिका
१	श्री राजकुमार मल्ल	पालिका प्रमुख	९८५५०७७६०१		अध्यक्ष
२	श्री सन्देश मास्के	प्र.प्र.अ.	९८५५०८८८६६		सदस्य
३	श्री योगनेहर श्रेष्ठ	मे.अ.	९८६०७८४७९७		सदस्य
४	श्री विजय कुमार कापरी	स्वा.शा.प्रमुख	९८४४१८७४८४	vijaykapri७७७@gmail.com	सदस्य सचिव
५	श्री चन्द्र लाल लामा	विपद शाखा	९८५५०६९५८९		सदस्य
पालिकास्तर द्रुत प्रतिकार्य टोली (RRT)					
१	विजय कापरी	स्वा.शा.प्रमुख	९८५५०७२५३०	vijaykapri७७७@gmail.com	संयोजक
२	पासाङ लामा गोम्जा	प.हे.न.	९८६६७२७१३१		सदस्य
३	सूर्यबहादुर थिङ्ग	सि.अ.हे.व.	९८५५०७०३८६		सदस्य
४	प्रकाश कार्की	सि.अ.हे.व.	९८५५०३७७५०		सदस्य
५	राजेन्द्र थिङ्ग	सि.अ.हे.व.	९८४५६१८८३७		सदस्य
६	अक माया थिङ्ग	सि.अ.न.मी.	९८४५०७४७९७		सदस्य
७	सजिता प्रजा	अ.न.मी.	९८४५७१६६६८		सदस्य
८	गणेश कुमार मुक्तान	अ.हे.व.	९८४५४९०३५५		सदस्य
९	अन्जना प्रजा	हे.अ.	९८६५००८२६७		सदस्य
१०	रजनी थापा	हे.अ.	९८४५२८८२३५		सदस्य
११	जीवन मल्ल ठकुरी	अ.हे.व.	९८५५०७०४१२		सदस्य

जिल्ला जनस्वास्थ्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, मकवानपुर २०८३

१२	सन्दिप चेपाङ	हे.अ.	९७६५३६०५९९		सदस्य
१३	अन्जना मोक्तान	ल्या.अ.	९८४५६५९२१५		सदस्य
२. मकवानपुरगढी गाउँपालिका RRC तथा RRT का सदस्य स्वास्थ्यकर्मीहरूको विवरण					
पालिकास्तर द्रुत प्रतिकार्य समिति (RRC)					
१	श्री दोर्जे लामा स्याङ्तान	पालिका प्रमुख	९८४५४६१०८०	makawanpurgadhi.rmc@gmail.com	अध्यक्ष
२	श्री सुधन लामिछाने	प्र.प्र.अ.	९८५५०८८९६६	makawanpurgadhi.rmc@gmail.com	सदस्य
३	श्री नवराज सुवेदी	सि.अ.हे.व.अधिकृत	९८४५०३०७२९	navrajsubedi0@gmail.com	सदस्य
४	श्री सूर्य बहादुर गुरुङ	विपद फोकल पर्सन	९८४५५३५९०९	sgurung929@gmail.com	सदस्य
५	श्री ध्रुव प्रसाद लामिछाने	स्वा.शा.प्रमुख	९८५५०६९१२९	lamichhane.dhurba@gmail.com	सदस्य सचिव
पालिकास्तर द्रुत प्रतिकार्य टोली (RRT)					
१	श्री ध्रुव प्रसाद लामिछाने	स्वा.शा.प्रमुख	९८५५०६९१२९	lamichhane.dhurba@gmail.com	संयोजक
२	श्री नवराज सुवेदी	सि.अ.हे.व.अधिकृत	९८४५०३०७२९	navrajsubedi0@gmail.com	सदस्य
३	श्री लक्ष्मण दहाल	सि.अ.हे.व.अधिकृत	९८५५०७२९८८	laxmandahal039@gmail.com	सदस्य
४	श्री गायत्री सापकोटा	सि.अ.न.मी.निरीक्षक	९८४५१२७४५३	gayatrisapkota2089@gmail.com	सदस्य
५	श्री रसिला राना	सि.अ.हे.व.अधिकृत	९८४५०२८३१६	rasilarana923@gmail.com	सदस्य
६	श्री विकास श्रेष्ठ	सि.अ.हे.व.	९८४५६०५७५५	bickky.stha@gmail.com	सदस्य
७	श्री मिलन लामा लो	सि.अ.हे.व.	९८४५२९८७४८	lamamilan669@gmail.com	सदस्य
८	श्री ईन्दिरा कोइराला	सि.अ.हे.व.	९८४५१०५९९९	indirakoirala09@gmail.com	सदस्य
९	श्री अन्जु कुमारी	सि.अ.हे.व.	९८४४३३७७०४	annusah.g@gmail.com	सदस्य
१०	श्री सितामाया योन्जन	सि.अ.न.मी.	९८४५६४१५०४	sitamamayonjan@gmail.com	सदस्य
११	श्री पिन्टु लामा	ल्या.अ.	९८४४६२६१४०	lamapintu35@gmail.com	सदस्य
३. भिमफेदी गाउँपालिका RRC तथा RRT सदस्य स्वास्थ्यकर्मीहरूको विवरण					

पालिकास्तर द्रुत प्रतिकार्य समिति (RRC)					
१	श्री हिदम लामा	पालिका प्रमुख	९८५५०६८२८६	blonhidam.bhimphedi@gmail.com	अध्यक्ष
२	श्री चेतनाथ न्यौपाने	प्र.प्र.अ.	९८५५०८८५६६	cao.bhimphedi@gmail.com	सदस्य
३	श्री प्रवीण पाठक	मे.अ.	९८४५०२९६९९	pathakprabin४५@gmail.com	सदस्य
४	श्री यमुना चन्द	वि.व्य.स.	९८४३३६६४८६	yamunachand४३३@gmail.com	सदस्य
५	श्री रामनाम थिङ	स्वा.शा.प्रमुख	९८४५८२८९६७	lama.ram५९२६७@gmail.com	सदस्य सचिव
पालिकास्तर द्रुत प्रतिकार्य टोली (RRT)					
१	श्री रामनाम थिङ	स्वा.शा.प्रमुख	९८४५८२८९६७	Lama.ram५९२६७@gmail.com	संयोजक
२	श्री प्रवीण पाठक	मे.अ.	९८४५०२९६९९	pathakprabin४५@gmail.com	सदस्य
३	एलिजा कुमारी पुडासैनी	सि.अ.हे.व.	९८४५१०३७११	aliya.pudasaini२०४०@gmail.com	सदस्य
४	सरिता दहाल	सि.अ.हे.व.	९८४५६१९३०५	dahalsarita७३@gmail.com	सदस्य
५	दिपिका थापा	सि.अ.न.मी.	९८६२४४२०५७	dipikathapaaleji@gmail.com	सदस्य
६	राजेश कुमार साह	अ.हे.व.	९८६२०८७०७२	rajeshsah३२६८५७@gmail.com	सदस्य
७	शोभा कुमारी थापा	अ.न.मी.	९८४५५४०७७५	thapashovakumari@gmial.com	सदस्य
८	मैयादेवी लामा	सि.अ.न.मी.	९८४५४८७४७२	mayagongba४४@gmail.com	सदस्य
९	हरिश्चन्द्र न्यौपाने	सि.अ.हे.व.	९८४५१९७२६४	neupane२१४@gmail.com	सदस्य
१०	मञ्जु माया थिङ	अ.न.मी.	९८४५२०२०८७	manjugole२०४५@gmail.com	सदस्य
११	पार्वती विश्वकर्मा	ब.ल्या.अ.	९८६९७४१७२०	shlesmimandal@gmail.com	सदस्य
४ हेटौडा उपमहानगरपालिका RRC तथा RRT का सदस्य स्वास्थ्यकर्मीहरुको विवरण					
पालिकास्तर द्रुत प्रतिकार्य समिति (RRC)					
१	मिना कुमारी लामा	पालिका प्रमुख	९८५५०३८५४३		अध्यक्ष
२	e/t गौतम	प्र.प.अ.	९८५५०१०१११		सदस्य
३	डा. jgfvftun	मे.अ.	९८४५४५७२२२		सदस्य
४	चन्दा खड्का	वातावरण इन्जिनियर	९८५१०८७९४२		सदस्य

जिल्ला जनस्वास्थ्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, मकवानपुर २०८३

५	सुर्य प्रसाद तिवारी	ज.स्वा.अ.	९८५८०३५०३५	isuryaprasadtiwari@gmail.com	सदस्य सचिव
पालिकास्तर द्रुत प्रतिकार्य टोली (RRT)					
१	डा. सुलभ पौडेल	मे.अ.	९८४५८०१६११		संयोजक
२	भोला चौलागाई	ज.स्वा.नि.	९८५५०६७५४०		सदस्य
३	केशव तिमल्सिना	सि.अ.हे.व.	९८४५६५८८८६		सदस्य
४	रामकृष्ण खतिवडा	सि.अ.हे.व.	९८४५२९८२९०		सदस्य
५	अस्मिता बैदार	सि.अ.न.मी.	९८४११४००९५		सदस्य
६	प्रकाश श्रेष्ठ	सि.अ.हे.व.अ.	९८४५४६२५८५		सदस्य
७	गौरव राज ढकाल	सि.अ.हे.व.	९८५५०८८४८८		सदस्य
८	प्रकाश चौलागाई	ल्या.अ.	९८४५७२२१५०		सदस्य
९	प्रतिमा घलान	अ.हे.व.	९८४४९५४२८०		सदस्य
१०	सविता थापा मगर	म.स्वा.स्व.से.	९८४५०७१७८४		सदस्य
११	भरत कुमार सैजु	नगर प्रहरी	९८४५२६९५१०		सदस्य
५ ईन्द्रसरोवर गाउँपालिका RRC तथा RRT का सदस्य स्वास्थ्यकर्मीहरुको विवरण					
पालिकास्तर द्रुत प्रतिकार्य समिति (RRC)					
१	श्री देवकृष्ण पुडासैनी	पालिका प्रमुख	९८४१४९२३६३		अध्यक्ष
२	श्री रामचन्द्र लामा	प्र.प्र.अ.	९८५५०८८१६६	ramchandralama३१@gmail.com	सदस्य
३	श्री सुरेश न्यौपाने	विपद व्यवस्थापन शाखा	९८४१५२३८९१	suresh.neupane@yahoo.com	सदस्य
४	श्री रमेश कुमार कोईराला	सि.अ.हे.व.	९८६९५२५१५०	rameshkoirala२०२६@gmail.com	सदस्य
५	श्री अमरेन्द्र राउत	स्वा.शा.प्रमुख	९८६२९६३४०८	amarendraraut२०१९@gmail.com	सदस्य सचिव
पालिकास्तर द्रुत प्रतिकार्य टोली (RRT)					
१	श्री अमरेन्द्र राउत	स्वा.शा.प्रमुख	९८६२९६३४०८	amarendraraut२०१९@gmail.com	संयोजक
२	श्री सृष्टि रानामगर	प.हे.न	९८६५०२४२०९	srishtirana०५@gmail.com	सदस्य
३	श्री रमेश कुमार कोईराला	सि.अ.हे.व.अ.	९८६९५२५१५०	rameshkoirala२०२६@gmail.com	सदस्य

जिल्ला जनस्वास्थ्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, मकवानपुर २०८३

४	श्री बुद्धिराम थिङ्ग	अ.हे.व	९८४५२७०९४९	ramlamatamang१४८@gmail.com	सदस्य
५	श्री सुवास राना	सि.अ.हे.व	९८६६८८०८२४	azeussubas@gmail.com	सदस्य
६	श्री गंगा रपाल	सि.अ.न.मी.	९८६००९९४७०		सदस्य
७	श्री जुनेली थापा मगर	सि.अ.न.मी.	९८४५१६५३०४		सदस्य
८	श्री मिलन कुमार उप्रेती	ज.स्वा.नि	९८४४२४९५०८	dpc.milan@gmail.com	सदस्य
९	श्री सत्यनारायण महतो	अ.हे.व	९७४६६२६२५६	mahatosatyanarayan@gmail.com	सदस्य
१०	श्री श्रीदेवी थापा	अ.हे.व	९८४५२८८३५७	shreenamagar६२@gmail.com	सदस्य
११	श्री कमला पण्डित	ल्या.अ	९८६४५१५२५६	kamalapandit१८८@gmail.com	सदस्य
६ बागमती गाउँपालिका RRC तथा RRT का सदस्य स्वास्थ्यकर्मीहरुको विवरण					
पालिकास्तर द्रुत प्रतिकार्य समिति (RRC)					
१	श्री सर्केश घलान	पालिका प्रमुख	९८५५०७२०७२	bagmatimun.makwanpur@gmail.com	अध्यक्ष
२	श्री ओम बहादुर दर्जी	प्र.प्र.अ.	९८४९१६२७७२	omanmol१९९०@gmail.com	सदस्य
३	श्री डा. पुनदेव कुमार सहनी	मे.अ.	९८४५८९००१३	pundevsahani३२@gmail.com	सदस्य
४	श्री जोनी कुमार गुप्ता आलोक	वि.व्य.शा. प्रमुख	९८४९६९५६०४	jonikumarguptaalok१११@gmail.com	सदस्य
५	दिनेश कुमार गुप्ता	स्वा.शा.प्रमुख	९८५५०५८०८५	dinesh.dgupta२०१७@gmail.com	सदस्य सचिव
पालिकास्तर द्रुत प्रतिकार्य टोली (RRT)					
१	दिनेश कुमार गुप्ता	स्वा.शा.प्रमुख	९८५५०५८०८५	dinesh.dgupta२०१७@gmail.com	संयोजक
२	डा. पुनदेव कुमार सहनी	मे.अ.	९८४५८९००१३	pundevsahani३२@gmail.com	सदस्य
३	निरोज लामा घलान	हे.अ.	९८४५९७४२२४	nirojlama१००@gmail.com	सदस्य
४	सुजिता जिरेल	सि.अ.न.मी.	९८६९१९९१८७	jirelsujita२०८१@gmail.com	सदस्य
५	रामचन्द्र सिजाली मगर	सि.अ.हे.व.	९८४५२८६७०८	ramchandrasijalimagar९०@gmail.com	सदस्य

६	सरस्वती लामा घलान	सि.अ.न.मी.	९८४५२६५५९३	saraswatigole९६१@gmail.com	सदस्य
७	करिश्मा घिसिङ	ल्या.अ.	९८६४९९८७६६	karishmalama०१९@gmail.com	सदस्य
८	फुलेश्वर पाण्डे	सि.अ.हे.व.अ.	९८४४०६९४६७	pandeyphuleshwar२०३२@gmail.com	सदस्य
९	निर्मला राई	अ.न.मी.	९८६१८३६४१५	rainirmala७५@gmail.com	सदस्य
१०	अशोक रखाल	अ.हे.व.	९८४५९७७०९२	ashokrakhal@gmail.com	सदस्य
११	आर्यन कुश्वर माझि	अ.हे.व.	९८६१८९१८३१	majhiaryan५४७@gmail.com	सदस्य
१२	जिबन घिसिङ	अ.हे.व.	९८४५७३८४७६	jibanikisha@gmail.com	सदस्य
१३	रोजी कुमारी पण्डित	सि.अ.न.मी.	९८४५३०२५६०	rozipandit२@gmail.com	सदस्य
७ थाहा नगरपालिका RRC तथा RRT का सदस्य स्वास्थ्यकर्मीहरुको विवरण					
पालिकास्तर द्रुत प्रतिकार्य समिति (RRC)					
१	विष्णु बहादुर बिष्ट	पालिका प्रमुख	९८५५०८९३४५		अध्यक्ष
२	निरज पौडेल	प्र.प्र.अ.	९८५५०३९९६५		सदस्य
३	अनिल लामिछाने	सामाजिक शाखा प्र.	९८५५०७५३४१		सदस्य
४	डा.जोनसन बि.क.	मेडिकल अफिसर	९८६५१२५७०१		सदस्य
५	मेघराज बलामी	स्वा.शा.प्रमुख	९८४५०७२१३५	balamimegharaj@gmail.com	सदस्य सचिव
पालिकास्तर द्रुत प्रतिकार्य टोली (RRT)					
१	मेघराज बलामी	स्वा.शा.प्रमुख	९८४५०७२१३५	balamimegharaj@gmail.com	संयोजक
२	डा.जोनसन बि.क.	मेडिकल अफिसर	९८६५१२५७०१		सदस्य
३	जिनु डंगोल	ज.स्वा.नि.	९८४३७१६१७३		सदस्य
४	दुर्गा ढकाल	सि.अ.न.मी.	९८४५३०६८३		सदस्य
५	माया गोले	सि.अ.हे.व.	९८४९२०३२१०		सदस्य
६	रमेश खड्का	ल्या.दे.	९८५५०७२१६९		सदस्य
७	सन्तोश के.सी.	अ.हे.व.	९८५५०७२९११		सदस्य

जिल्ला जनस्वास्थ्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, मकवानपुर २०८३

८	आदर्श अधिकारी	अ.हे.व.	९८४५५८३१०२		सदस्य
१. बकैया गाउँपालिका RRC तथा RRT का सदस्य स्वास्थ्यकर्मीहरूको विवरण					
पालिकास्तर द्रुत प्रतिकार्य समिति (RRC)					
१	धर्मराज लामिछाने	पालिका प्रमुख	९८५५०८८७९७		अध्यक्ष
२	बिनोद पोखरेल		९८५५०८८०६६		सदस्य
३	डा.आशिष कुमार सिंह	मे.अ.	९८४५०४२९९९		सदस्य
४	फटिक रमण प्याकुरेल		९८५५०७२८८०		सदस्य
५	रमेश फुयाल	स्वा.शा.प्रमुख	९८४५३९९४४२	phuyal.rameshnp1@gmail.com	सदस्य सचिव
पालिकास्तर द्रुत प्रतिकार्य टोली (RRT)					
१	रमेश फुयाल	स्वा.शा.प्रमुख	९८४५३९९४४२	phuyal.rameshnp1@gmail.com	संयोजक
२	डा.आशिष कुमार सिंह	मे.अ.	९८४५०४२९९९		सदस्य
३	मनराज जिम्मा		९८६५२११३३०		सदस्य
४	दिलिप कुमार पण्डित		९८४३८१८७२७		सदस्य
५	कृष्ण बहादुर जिम्मा		९८५५०७७१९१		सदस्य
६	किरण थापा मगर		९८४५७३३७१६		सदस्य
७	अमर लामा		९८५५०७०८९६		सदस्य
८	सोम बहादुर भुलन		९८४५६१९०८०		सदस्य
९	विमलेश मिश्र		९८४५१३७९८७		सदस्य
१०	शान्ति कुमारी स्यांतान		९८६५१२८२१६		सदस्य
११	बिना कुमारी स्यांतान		९८४५४९०९८०		सदस्य
९ मनहरी गाउँपालिका RRC तथा RRT का सदस्य स्वास्थ्यकर्मीहरूको विवरण					
पालिकास्तर द्रुत प्रतिकार्य समिति (RRC)					
१	श्री रन्जन कालाखेती	पालिका प्रमुख	९८५५०६७४१४		संयोजक
२	श्री रमेश सुबेदी	प्र.प्र.अ.	९८५५०८८३६६		सदस्य

जिल्ला जनस्वास्थ्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, मकवानपुर २०८३

३	डा. रशमी झा	मे.अ.	९८४९९२०३२४		सदस्य
४	श्री ज्ञानेन्द्र ढकाल	अधिकृत छैठौं	९८४५९७८२८१		सदस्य
५	श्री रामचन्द्र दाहाल	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८५५०४०६९५	rcdahal१२३४@gmail.com	सदस्य सचिव
पालिकास्तर द्रुत प्रतिकार्य टोली (RRT)					
१	रामचन्द्र दाहाल	स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	९८५५०४०६९५	rcdahal१२३४@gmail.com	संयोजक
२	डा. रशमी झा	मे.अ.	९८४९९२०३२४		सदस्य /investigation officer
३	शिवराम बानियाँ	सि.अ.हे.व.	९८४५६०५९११		सदस्य
४	सुरेश राय यादव	ल्या.अ.	९८५५०५२९०८		सदस्य
५	प्रेक्षा गौतम	सि.अ.न.मि.अ.	९८४५१३७६९५		सदस्य
६	मन्जिरा डंगोल	अ.न.मि.	९८४९७००१८१		सदस्य
७	नाथुप्रसाद चौधरी	सि.अ.हे.व.अ.	९८४५०२२५३९		सदस्य
८	निर्मला ब्लोन	सि.अ.हे.व.	९८४५४८९३७७		सदस्य
९	रिमा बानियाँ	सि.अ.हे.व.	९८४५१३७५३०		सदस्य
१०	ज्योतिराज लुइटेल	सि.अ.हे.व.	९८५५०७०९४३		सदस्य
११	सुनिता मुक्तान	सि.अ.न.मि.	९८६१८२६६५९		सदस्य
१० कैलाश गाउँपालिका RRT का सदस्य स्वास्थ्यकर्मीहरुको विवरण					
१	श्री तिलक प्रसाद गौतम	स्वा.शा.प्रमुख	९८५५०६९२२३	gautamtilak२०७३@gmail.com	संयोजक
२	श्री सुधिर कुमार महतो	सि.अ.हे.व.	९८६४०३४६२९	sudhirkumarmahato१५४१@gmail.com	सदस्य
३	श्री रोशन कुमार मण्डल	हे.अ.	९८६४८४२३२६		सदस्य
४	श्री विश्व प्रकाश सिंह	अ.हे.व.	९८०१०५४०००		सदस्य
५	श्री रंजेश पटेल	हे.अ.	९७६३४८५१७३		सदस्य

६	श्री सफ़ोदीन राउत गद्दी	हे.अ.	९८४५३०७३२३		सदस्य
७	श्री सन्तोष कुमार शाह	ज.स्वा.नि.	९८४१६०८५७७		सदस्य
८	श्री शेख तज्मुल्लाह	हे.अ.	९७४५९६०६६१		सदस्य
९	श्री मेनका ठाकुर	हे.अ.	९८४०३०२१४८		सदस्य
१०	श्री रंजना प्रजापति	हे.अ.	९७४५५५८५३७		सदस्य
११	श्री पंकज कुमार साह	हे.अ.	९८६५२८६९२५		सदस्य
१२	श्री सन्तोष कुमार सिंह	हे.अ.	९८४५८५५८३१		सदस्य
१३	श्री शिव लाल बोहरा	ल्या.अ.	९७६१२१९२६०		सदस्य

तालिका १४: मदन भण्डारी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, हेटौँडा अस्पतालको Emergency Medical Team
(EMT) को विवरण

सिन	नामथर	सम्पर्क न
१	डा. रामचन्द्र सापकोता	९८५११७८०६९
२	डा. हरि बहादुर खड्का	९८५५०३६५६५
३	डा. उदित आचार्य	९८४५२९५९९९
४	डा. अमर यासिर	९८११८८८६७२
५	डा. प्रशान्त बिडारी	९८५५०७०९९९
६	डा. सुरेश यादव	
७	समीता लामा	९८४५१९८२६४
८	सुरेन्द्र देव बढु	९८४९६८५६४४
९	राजीव श्रेष्ठ	९८४५०६२२७३
१०	प्रतिभा सुवेदी	९८४६५०१५०१
११	विशाल अधिकारी	९८४९५२५५५६
१२	राजकुमर शर्मा	९८४५०२५८०९
१३	कमल गुप्ता	
१४	हरिश मल्ल	९८५५०६९१८६

अनुसूची: ४

तालिका १५: जिल्ला स्थित विभिन्न कार्यालय तथा संस्थाहरूको सम्पर्क नः

क्र.सं	क्षेत्रगत साभेदारहरूको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	ई-मेल ठेगाना र टेलिफोन नम्बर
सरकारी निकाय			
१	स्वास्थ्य कार्यालय	कृष्ण बहादुर मिजार	९८५५०७३०५/०५७-५२०७८
२	हेटौडा अस्पताल	डा. रामचन्द्र सापकोटा	९८५५०३९८५५
३	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन १ कार्यालय हेटौडा	सन्तोष श्रेष्ठ	९८५५०७२७२६/०५७-५२०७२६
४	भेटेरिनर अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र	वज्र किशोर ठाकुर	९८५५०७०७२८/०५७-५२४३७
स्थानीय तह			
५	जिल्ला समन्वय समिति मकवानपुर	जिल्ला समन्वय अधिकारी	९८५५०११२२२
६	हेटौडा उपमहानगरपालिका	मिना कुमारी लामा	९८५५०३८५४३
७	थाहा नगरपालिका	विष्णु बहादुर विष्ट	९८५५०८९३४५
८	वागमती गाँउपालिका	सर्केस घलान	९८५५०७२०७२
९	बकैया गाँउपालिका	धर्मराज लामिछाने	९८४५०५७३२७
१०	मकवानपुरगढी गाँउपालिका	दोर्जे लामा स्याङतान	९८४५४६१०८०
११	भीमफेदी गाँउपालिका	हिदम लामा	९८५५०६८२८६
१२	इन्द्रसरोवर गाँउपालिका	देवकृष्ण पुडासैनी	९८४१४९२३६३
१३	कैलास गाँउपालिका	लोक बहादुर मुक्तान	९८५५०७७२६६
१४	राक्सिराङ गाँउपालिका	राजकुमार मल्ल	९८५५०६९४०५
१५	मनहरी गाँउपालिका	रन्जन कालाखेती	९८५५०६७४१४
सामाजिक संघ संस्थाहरू			
१६	प्लान इन्टरनेशनल मकवानपुर एकाई	मिहिर भ्ना	९८०१२४११४८
१७	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	लक्ष्मण भट्टराई	९८४५०२८७११
१८	जिल्ला औषधि व्यवसायी संघ	सुधिर दहाल	९८५५०६८२३७
१९	मकवानपुर टेक्निकल इन्स्टीच्युट	चन्द्र शेखर पण्डित	९८४५०२९८१०
२०	नारायणी नर्सिङ कलेज	रत्न गुरागाई	
२१	परिवार नियोजन संघ	ममता श्रेष्ठ	९८४१७९६१९०/०५७-५२०७४५
२२	ETSC नेपाल	सूर्य राई	९८१९२५९६२४
२३	चुरेहिल अस्पताल, थानाभञ्ज्याङ (२५बेड)	विवेक मानन्धर	९८४५१६४३६४
२४	हेटौडा अर्थोपेडिक अस्पताल (	डा. वसन्त प्रधान	९८५५०७०१३५

	१०वेड)		
२५	हेटौडा सिटी अस्पताल (१५ वेड)	डा. वसिम राई	९८५५०७३५७०
२६	मकवानपुर सहकारी अस्पताल (२५वेड)	विष्णुगोपाल महर्जन	९८५५०६७०२९
२७	आइभिडियस एकिकृत ग्रमिण	गिता शर्मा	९८०९७९६८६९
२८	हेटौडा सामुदायिक आँखा अस्पताल	सुधिर श्रेष्ठ	९८४५०२८५०४
२९	सन्धो अस्पताल (२५ वेड)	राजेश बानियाँ	९८५५०२८५९४
३०	राडो नेपाल	दिपेन्द्र पाठक	९८५५०७०३८०
३१	MDI नेपाल	शैलेन्द्र विष्ट	९८४९६६२७६४
३२	जन्त्रा	असिम आचार्य	९८६०५०५३५७
३३	GWP	मिलन न्यौपाने	९८५९०५७०९५

११	वागमती गाँउपालिका	सर्केस घलान	९८५५०७२०७२
१२	बकैया गाँउपालिका	धर्मराज लामिछाने	९८४५०५७३२७
१३	मकवानपुरगढी गाँउपालिका	दोर्जे लामा स्याङ्तान	९८४५४६९०८०
१४	भीमफेदी गाँउपालिका	हिदम लामा	९८५५०६८२८६
१५	इन्द्रसरोवर गाँउपालिका	देवकृष्ण पुडासैनी	९८४९४९२३६३
१६	कैलास गाँउपालिका	लोक बहादुर मुक्तान	९८५५०७७२६६
१७	राक्सीराङ गाँउपालिका	राजकुमार मल्ल	९८५५०६९४०५
१८	मनहरी गाँउपालिका	रन्जन कालाखेती	९८५५०६७४९४
सामाजिक संघ संस्थाहरु			
१९	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी मकवानपुर	खेमराज सापकोटा	९८५५०६८२५८
२०	प्लान इन्टरनेशनल मकवानपुर एकाई	दिपेन्द्र सिंह सामन्त	९८४८७७५०९८
२१	पत्रकार महासंघ	मणिराज गौतम	९८५५०६७९५०
२२	ग्रामीण जागरण तथा विकास संगठन नेपाल (राडो नेपाल)	दिपेन्द्र पाठक	९८५५०७०३८०
२३	नेपाल विद्युत प्राधिकरण	नरेन्द्रवीर श्रेष्ठ	९८६५४०९९५२
२४	नेपाल टेलिकम	राजेन्द्र दुलाल	९८५९०४५६६६

अनुसूची: ५

तालिका १६: जिल्लाभित्रका स्वास्थ्य संस्थाहरूको भौगोलिक अवस्थिति तथा सम्पर्क नः

Local level	organisation name	Contact Person	Contact Number	Latitude	Longitude
Indrasarowar RM	BHALUKHARKA COMMUNITY HEALTH UNIT				
Indrasarowar RM	CHANDRAGADI BASIC HEALTH CENTER INDRASAROBAR				
Indrasarowar RM	FAKHEL HP_MAKWANPUR				
Indrasarowar RM	KULEKHANI HP_MAKWANPUR	Ramesh Koirala	9869525150	27.582604	85.168533
Indrasarowar RM	MARKHU HP_MAKWANPUR				
Indrasarowar RM	Sanumakhu CHU, Indrasarowar 1, Makawanpur				
Indrasarowar RM	SISNERI HP_MAKWANPUR				
Thaha Mun	AGARA HP_MAKWANPUR	dikchya shrestha	9845800501	27.675454	85.001829
Thaha Mun	BAJRABARAH HP_MAKWANPUR	pyarjung shahi	9843067868	27.643192	85.118123
Thaha Mun	BHUMISTAN BASIC HEALTH SERVICE CENTER-THAHA-5	Chandra Dip Bhujel	9849391231	27.623911	85.120395
Thaha Mun	CHITLANG HP_MAKWANPUR				
Thaha Mun	DAMAN HP_MAKWANPUR				
Thaha Mun	DEUKHEL UHC_MAKAWANPUR	nemraj thing	9841762953	27.606251	85.267803
Thaha Mun	LITI BASIC HEALTH SERVICE CENTER-THAHA-12	chameli	9860728866	27.688068	85.070678
Thaha Mun	NAYABASTI BASIC HEALTH SERVICE CENTER-THAHA-1	sisam bidari	9866120797	27.645091	85.098111
Thaha Mun	PALUNG HP_MAKWANPUR	Dipesh Thapa	9843548782	27.636033	85.069876
Thaha Mun	PALUNG PHC_MAKWANPUR	pradikchhya shrestha	9861283041	27.628502	85.082175
Thaha Mun	sankalpa polyclinic, thaha 1				
Thaha Mun	TAUKHEL UHC_MAKAWANPUR	jock man balami	9855012755	27.642603	85.149021
Thaha Mun	THAHA POLYCLINIC, THAHA 3, MAKAWANPUR				
Thaha Mun	Tilganga community eye center, thaha 3				
Thaha Mun	TISTUNG DEURALI HP_MAKWANPUR				
Thaha Mun	URBAN HEALTH CENTER DAMAN_MAKWANPUR	PRAKASH GHIMIRE	9855085850	27.611227	85.09971
Kailash RM	BASIC HEALTH SERVICE CENTRE_KAILASH_10_MAKAWANPUR				
Kailash RM	BASIC HEALTH SERVICE CENTRE_KAILASH_2_MAKAWANPUR				

जिल्ला जनस्वास्थ्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, मकवानपुर २०८३

Kailash RM	BASIC HEALTH SERVICE CENTRE _KAILASH_4_ MAKWANPUR				
Kailash RM	BASIC HEALTH SERVICE CENTRE _KAILASH_6_ MAKWANPUR				
Kailash RM	BHARTA PUNDYADEVI HP MAKWANPUR				
Kailash RM	DANDAKHARKA HP MAKWANPUR				
Kailash RM	GOGANE HP MAKWANPUR				
Kailash RM	KALIKATAR HP MAKWANPUR	Asha kumari gurung	9845104390		
Kailash RM	NAMTAR HP MAKWANPUR	Sarfodin Raut Gaddi	9845307323	27.54924	84.998788
Kailash RM	NIKO.HP KAILASH	Tripuresh Yadav	9869584598		
Raksirang RM	DEBITAR BASIC HEALTH SERVICE CENTER				
Raksirang RM	DHIRANG BASIC HEALTH SERVICE CENTER				
Raksirang RM	GARLING COMMUNITY HEALTH UNIT, RAKSIRANG 7				
Raksirang RM	GAUDAN BASIC HEALTH SERVICE CENTER	1	984423789.		
Raksirang RM	KANKADA HP MAKWANPUR				
Raksirang RM	KHAIRANG HP MAKWANPUR				
Raksirang RM	KOKHARI BASIC HEALTH SERVICE CENTER				
Raksirang RM	PALANSE BASIC HEALTH SERVICE CENTER				
Raksirang RM	Raksirang Community Health Unit, Makwanpur				
Raksirang RM	RAKSIRANG HP MAKWANPUR				
Raksirang RM	SARIKHET HP MAKWANPUR				
Manahari RM	BASANTAPUR BASIC HEALTH SERVICE CENTRE				
Manahari RM	HANDIKHOLA HP MAKWANPUR	Nirmala blon	9845489377		
Manahari RM	JANMUKHI COMMUNITY HEALTH UNIT				
Manahari RM	MADAN BHANDARI SMRITI BASIC HEALTH SERVICE CENTRE				
Manahari RM	MANAHARI HOSPITAL MAKWANPUR				
Manahari RM	MOTIDEVI SMRITI BASIC HEALTH SERVICE CENTRE				
Manahari RM	PUSHPALAL SMRITI BASIC HEALTH SERVICE CENTRE	Ramita Rai	9845537757		
Manahari RM	SHAHID HIRA SMRITI BASIC HEALTH SERVICE CENTRE				
Manahari RM	Shahid smriti_ Basic Health Service Centre				
Manahari RM	THAHA SMRITI BASIC HEALTH SERVICE CENTRE	Sunita muktan	9861826659		
Hetauda SubM	AHF MAKWANPUR CLT	Amrit Lamichhane	9846872109		
Hetauda SubM	Alfa Dental_ Hetauda Metro-10				

Hetauda SubM	Alfa Polyclinic				
Hetauda SubM	Ayurved Hetauda				
Hetauda SubM	BANASKHANDI URBAN HEALTH CENTRE MAKAWANPUR	Sunita Thapa	9845149147	27.433458	85.037289
Hetauda SubM	BASAMADI HP MAKWANPUR	Sushma Tiwari	9845027300	27.455369	84.959858
Hetauda SubM	BDS (Friends Hetauda) Hetauda				
Hetauda SubM	BIJAM MAKWANPUR				
Hetauda SubM	Bimala Dental, Hetauda Metro-1, Makawanpur				
Hetauda SubM	CCDN MAKWANPUR				
Hetauda SubM	Central Regional Health Directorate Hetauda				
Hetauda SubM	CHAUGHADA HOSPITAL	Roja Gurung	9818395528	27.4034961	85.071976
Hetauda SubM	CHIPLETI BASIC HEALTH SERVICE CENTRE HETAUDA_15				
Hetauda SubM	CHUREHILL HOSPITAL PVT.LTD_HEATAUDA_11,MAKA WANPUR				
Hetauda SubM	CHURIYAMAI HP MAKWANPUR	Gyan Bahadur Thing	9845732517	27.376052	85.040961
Hetauda SubM	COMMUNITY EYE HOSPITAL MAKWANPUR				
Hetauda SubM	DEVI HOSPITAL MAKWANPUR				
Hetauda SubM	FPAN HETAUDA MUNICIPALITY MAKWANPUR				
Hetauda SubM	Gurans Polyclinic_Hetauda Metro-10				
Hetauda SubM	GWP MAKWANPUR	Milan Neupane	9851057015	27.4269011	85.0283563
Hetauda SubM	HATIYA HOSPITAL(Hatiya hp), makawanpur	Anant Baskota	9855029280	27.379768	85.082998
Hetauda SubM	HATIYA URBAN HEALTH PROMOTION CENTRE MAKAWANPUR	mira b.k	9862528521	27.380223	85.117813
Hetauda SubM	HATTIGAUDA URBAN HEALTH CENTRE MAKAWANPUR	Som Maya Balami	9845071093	27.425796	84.964461
Hetauda SubM	HEATUDA COMMUNITY HOSPITAL MAKWANPUR				
Hetauda SubM	HEATUDA EVEREST DENTAL MAKWANPUR				
Hetauda SubM	HEDAMBA URBAN HEALTH CENTRE	sushils Shrestha	9845291385	27.43	85.02
Hetauda SubM	HETAUDA CEMENT MAKWANPUR				
Hetauda SubM	HETAUDA CHAUGHADA HP MAKWANPUR	kedar lama	9843019027	27.407243	85.069387
Hetauda SubM	HETAUDA CITY HOSPITAL_HETAUDA_1, MAKAWANPUR				
Hetauda SubM	HETAUDA HOSPITAL_ MAKWANPUR				
Hetauda SubM	HETAUDA MODEL HOSPITAL HETAUDA_1				
Hetauda SubM	hetauda reference lab, hetauda 1				
Hetauda SubM	Himalayan Nepal Dental, Hetauda 1				

जिल्ला जनस्वास्थ्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, मकवानपुर २०८३

Hetauda SubM	HURNAMADI HP_MAKWANPUR	Parbati Paudel	9845777523	27.37048 2	85.144628
Hetauda SubM	INSTITUTIONAL (MCH) CLINIC _MAKWANPUR				
Hetauda SubM	LAMSURE UHC_MAKAWANPUR	prakash shrestha	9845462585	27.40491 4	85.019642
Hetauda SubM	Makawanpur Polyclinic, hetauda 1				
Hetauda SubM	Makawanpur recovering Group Hetauda 4				
Hetauda SubM	MAKWANPUR COOPERATIVE HOSPITAL_MAKWANPUR				
Hetauda SubM	MAYURDHAP UHC_MAKAWANPUR	Muna Thapa	9845077477	27.39599 1	85.003549
Hetauda SubM	Merie Stopes, Makawanpur				
Hetauda SubM	Merie Stopes, Makawanpur				
Hetauda SubM	MILAN POLYCLINIC_HETAUDA_1				
Hetauda SubM	MOHAN BAJRACHARYA URBAN HEALTH CENTRE_MAKAWANPUR	Jyoti Pyakurel	9845504555	27.42388	85.032785
Hetauda SubM	Nakauli Basic H C				
Hetauda SubM	NAKAULI URBAN HEALTH CENTRE_MAKAWANPUR	Susmita Pandey	9845122633	27.43344 4	85.02889
Hetauda SubM	NAPN HETAUDA_5_MAKAWANPUR				
Hetauda SubM	Nawalpur Urban Health Center	Mina Kumari	9844091883	27.43462 42	84.9964705
Hetauda SubM	NEPAL RED CROSS_MAKWANPUR				
Hetauda SubM	NEWARPANI URBAN HEALTH CENTRE_MAKAWANPUR	Purnima Pakhrin	9845074630	27.46742 7	84.906511
Hetauda SubM	Niko Hospital, hetauda sub metro 2				
Hetauda SubM	Obin polyclinic hetauda sub metro 1				
Hetauda SubM	PADAMPOKHARI Hospital (PADAM. HP)MAKWANPUR	Ruben Pradhan	9845619203	27.40403 8	84.980752
Hetauda SubM	PIPLE URBAN HEALTH CENTRE_MAKAWANPUR	Umesh Adhikari	9840303701	27.41100 7	85.048008
Hetauda SubM	PSI MAKWANPUR				
Hetauda SubM	PUBLIC DENTAL CLINIC_HETAUDA_1				
Hetauda SubM	PUNARNAVA HOSPITAL_HETAUDA_4				
Hetauda SubM	RAPTI DENTAL CLINIC HETAUDA 10				
Hetauda SubM	Saha and Suns Polyclinic				
Hetauda SubM	SANCHO HOSPITAL PVT.LTD_HETAUDA_1, MAKWANPUR				
Hetauda SubM	Siddhasthali Rural Community, Hospital	Goma Gautam	9841782101	27.38784	85.06726
Hetauda SubM	Siyaan Rehabilitation Center	Tanya agrawal	9861612636	27.42858	85.03674
Hetauda SubM	SUNAULO BHABISHYA NEPAL_ MAKWANPUR	Bijay Kumar Shrestha	9855068832	27.42811 3	85.031604
Hetauda SubM	TULSI POLYCLINIC_HETAUDA_2				

Hetauda SubM	URBAN HEALTH CENTER_JAYMERE_MAKWANPUR	prakash bartaula	9855074802	27.370925	85.144218
Hetauda SubM	URBAN HEALTH CENTER_KAMANE_MAKWANPUR	Deepa Bhattarai	9845461070	27.400083	85.044849
Hetauda SubM	URBAN HEALTH CENTER_NAGWASTI_MAKWANPUR	asmita chaulagai	9845783344	27.397163	85.0552
Bhimphedi RM	BAGMARA CHU BHIMPHEDE				
Bhimphedi RM	BHAISE HP_MAKWANPUR	Alija kumari pudasaini	9845103711	27.5093	85.0516
Bhimphedi RM	BHIMPHEDE PHC_MAKWANPUR				
Bhimphedi RM	IKCHUNG BASIC HEALTH SERVICE CENTRE BHIMPHEDE 3				
Bhimphedi RM	IPAPANCHAKANYA HP_MAKWANPUR	Hari Narayan Mandal	9843269657	27.51	85.22
Bhimphedi RM	JAIL HOSPITAL_MAKWANPUR				
Bhimphedi RM	KOGATE HP_MAKWANPUR				
Bhimphedi RM	NIBUWATAR HP_MAKWANPUR	Sani Muktan	9855068872		
Bhimphedi RM	SANUTAR.CHU_BHIMPHEDE 301				
Bhimphedi RM	SUPING CHU_BHIMPHEDE 301				
Makawanpurgadhi RM	Aptar Community Health Unit, Makwanpur	Milan lama lo	9845298748	27.398921	85.186903
Makawanpurgadhi RM	AMBHANJYANG HP_MAKWANPUR	Indira Koirala	9845105999	27.442153	85.079196
Makawanpurgadhi RM	BUDHICHAUR HP_MAKWANPUR	Bikash Shrestha	9845605755	27.494474	85.141517
Makawanpurgadhi RM	Dumrekuna Community Health Unit, Makwanpur	Rasila Rana	9845028316	27.418702	85.110329
Makawanpurgadhi RM	Makanchuli Community Health Unit, Makwanpur	CHANDRAKAL A PAUDEL	9846373326	27.409832	85.088058
Makawanpurgadhi RM	MAKWANPUR GADHI HP_MAKWANPUR	Navaraj Subedi	9845030729	27.4037	85.119184
Makawanpurgadhi RM	Shahid Rudra Smriti Community Health Unit, Makwanpur	INDIRA MAINALI	9845058084	27.419813	85.072482
Makawanpurgadhi RM	SUKAURA HP_MAKWANPUR	ANJU KUMARI	9844337704	27.457449	85.145856
Bakaiya RM	BASTIPUR BASIC HEALTH SERVICE CENTRE_BAKAIYA_8, MAKWANPUR	Shanti Kumari Syangtan	9865128216	27.376069	85.321075
Bakaiya RM	BHIRKOT BASIC HEALTH SERVICE CENTRE_BAKAIYA_7, MAKWANPUR	Suman Gautam	9845289383	27.338846	85.235042
Bakaiya RM	DHIYAL HP_MAKWANPUR	Dilip Pandit	9843818770	27.263141	85.277391
Bakaiya RM	HATTI SUNDE BASIC HEALTH SERVICE CENTRE	Krishna Bd.Jimba Lama	9855077191	27.360626	85.256932
Bakaiya RM	JUINA BASIC HEALTH SERVICE CENTRE	Kiran Thapa Magar	9849696547	27.298721	85.199465
Bakaiya RM	MAHADEVDA BASIC HEALTH SERVICE CENTRE	Manraj Jimba	9865211330	27.196015	85.309925

Bakaiya RM	MANTHALI HP_MAKWANPUR	Somlal Bhulun	9845619080	27.44193 2	85.314118
Bakaiya RM	RAJDAMAR BASIC HEALTH SERVICE CENTRE_BAKAIYA_5, MAKAWANPUR	Samjhana Rana	9864267525	27.33528 1	85.191511
Bakaiya RM	SHIKHARPUR HP_MAKWANPUR	Amar Lama	9855070896	27.38405 3	85.294525
Bakaiya RM	SHREEPUR CHHATIWAN PHC_MAKWANPUR	Suraj Shah	9866120131	27.33274 6	85.203543
Bakaiya RM	SIMAT BASIC HEALTH SERVICE CENTRE_BAKAIYA_11, MAKAWANPUR	Sarina Dhakal	9865501860	27.43073 2	85.227408
Bakaiya RM	THINGAN HP_MAKWANPUR	Shreya Rai	9852835815	27.44730 7	85.247619
Bagmati RM	BAGERI COMMUNITY HEALTH UNIT_MAKAWANPUR	Niroj lama ghalan	9845974224	27.34246 7	85.430581
Bagmati RM	BETINI HP_MAKWANPUR	Ramchandra sijali magar	9845286708	27.39873 5	85.385706
Bagmati RM	FAPARBARI (BETINI) HP_MAKWANPUR	Nirmala Rai	9861836415	27.35129 3	85.35352
Bagmati RM	GADHAN COMMUNITY HEALTH UNIT	Bimala pahari	9741794892	27.22842 3	85.437323
Bagmati RM	MAJGAUN COMMUNITY HEALTH UNIT_BABMATI_MAKWANPUR	Jivan Jhising	9845738476	27.25401 9	85.47457
Bagmati RM	PANCHPANDAB COMMUNITY HEALTH UNIT	Jyoti Pyakurel	9742245393	27.3054	85.415783
Bagmati RM	PATHIVARA COMMUNITY HEALTH UNIT_BABMATI_MAKWANPUR	Ashok Rakhal	9845977092	27.34584 7	85.372331
Bagmati RM	RAIGAUN HP_MAKWANPUR	phuleshwar pandey	9844069467	27.21189 4	85.487479
Bagmati RM	SATTALE COMMUNITY HEALTH UNIT_BABMATI_MAKWANPUR	Roji kumari pandit	9845302560	27.34048 2	85.325485

सन्दर्भ सामाग्रीहरु:

1. विपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८२ मकवानपुर
2. मनशुन जोखिम न्युनिकरण प्रतिकार्य कार्ययोजना, २०८२ मकवानपुर
3. स्वास्थ्य आपतकालिन तथा विपद प्रतिकार्य योजना, २०८२ बागमती
4. वार्षिक प्रतिवेदन, जनस्वास्थ्य कार्यालय, मकवानपुर २०८१-०८२
5. DHIS-2